

OKOLJSKO POROČILO ZA LETO 2009

EMAS

VERIFIED
ENVIRONMENTAL
MANAGEMENT
SI-00004

LUKA KOPER

Port of Koper

okoljsko poročilo luke koper, d.d. za leto 2009

založnik:

luka koper, d.d.

vsebina:

luka koper, d.d. (mag. franka cepak, elvis belac, mag. boris marzi, andrej pučko)

foto:

arhiv luke koper, d.d., denis zupan, david vatovec, mitja božič (studio kernel), jaka jeraša, dragan zlatanovič

kreativna zasnova, oblikovanje in produkcija:

emigma d.o.o.

tisk:

tiskarna dikplast, maj 2011

naklada:

150 izvodov

Luka Koper, d.d.
Vojkovo nabrežje 38
6501 Koper
Slovenija

telefon: 05 6656 100

fax: 05 6395 020

elektronska pošta: info@luka-kp.si

spletni naslov: www.luka-kp.si,

www.zivetispristaniscem.si

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

378.6:528(497.4Koper){091}

378.6:69(497.4Koper){091}

Luka Koper, d.d. (Koper)
Luka Koper, d.d. : 2009: Okoljsko poročilo za leto 2009 / [glavna urednica Franka Cepak]. -
Koper : Luka Koper, d.d., 2011

ISBN 978-961-616792-5

1. Cepak, Franka

4535122345

kazalo

1 spremna beseda vodstva	6
1.1 vodstvo Luke Koper, d.d.	8
2 predstavitev podjetja	10
2.1 osebna izkaznica	10
2.2 geografska umeščenost podjetja	12
2.3 obseg pristanišča	12
2.4 razvoj pristanišča	13
2.5 pristanišče danes	14
2.6 naravne značilnosti okolice pristanišča	16
2.7 strategija trajnostnega razvoja	17
3 EMAS okoljska izjava Luke Koper, d.d.	20
4 predstavitev storitev po terminalih	22
4.1 kontejnerski in Ro-Ro terminal	22
4.2 terminal za avtomobile	22
4.3 terminal za generalne tovore	24
4.4 terminal za sadje	24
4.5 evropski energetska terminal	25
4.6 terminal za tekoče tovore	25
4.7 terminal za žitarice in krmila	26
4.8 terminal za les	27
4.9 terminal za minerale in rudnine	27
4.10 terminal za živino	28
4.11 potniški terminal	28

5 opis sistema ravnanja z okoljem ter varnosti in zdravja pri delu	30
5.1 komuniciranje z javnostmi	34
5.2 usposabljanje zaposlenih in zunanjih izvajalcev	37
5.3 izboljševanje stanja	38
5.4 obvladovanje področja varovanja okolja	39
5.5 obvladovanje okoljskih tveganj	40
6 politika okolja, varnosti in zdravja	42
7 predstavitev pomembnih okoljskih vidikov in rezultatov delovanja	46
7.1 emisije v ozračje	46
7.2 odpadki	56
7.3 hrup	61
7.4 energija	65
7.5 pogonsko gorivo	66
7.6 voda	66
7.7 svetlobno onesnaževanje	69
7.8 varovanje morja	70
7.9 gradbena dela	72
7.10 posegi v prostor	73
8 okoljski cilji v luči trajnostnega razvoja na nivoju družbe do leta 2012	76
9 okoljska bilanca pristanišča za leto 2009	80

1 spremna beseda vodstva

Luka Koper je naglo razvijajoči se pristaniški in logistični sistem, eden najpomembnejših na območju Severnega Jadrana. Predstavlja vse močnejši člen v logistični verigi na poti med srednjo in vzhodno Evropo ter Daljnim vzhodom. Razvojni zagon smo v zadnjih letih pospešili z velikimi vlaganji v sodobne tehnologije in infrastrukturo, kar je omogočilo izjemno rast pretovora kontejnerjev in generalnih tovorov, z osvojitvijo položaja enega največjih distribucijskih centrov za vozila v Sredozemlju, nastajajočimi kopenski terminali, s širjenjem nabora dodatnih storitev, z učinkovitimi tehnološkimi procesi, novo sodobno opremo in informacijskimi rešitvami ter družbeno odgovornim pristopom.

Strategija okoljevarstvenega upravljanja je zajeta v strategiji trajnostnega razvoja in izhaja iz načela: uvajati takšne ukrepe, ki v popolnosti zadostijo zakonskim zahtevam in so rezultat uporabe najboljših tehnologij, kar še dodatno minimizira vplive na okolje. Zaradi pomembnosti je skrb za okolje, varnost in zdravje pri delu sestavni del politike vodenja in organizacijske kulture družbe. Smo edino pristanišče v severnem Jadranu, ki ima vzpostavljene sisteme ISO 14001, ISO 9001, BS OHSAS 18001 in ISO 22000. Že od leta 2000 imamo vzpostavljen sistem ravnanja z okoljem skladno z zahtevami standarda ISO 14001, v letu 2009 pa smo vzpostavili in verificirali sistem ravnanja z okoljem še po shemi EMAS.

Naša dejavnost močno vpliva na družbeno okolje. Z družbeno odgovornim delovanjem skrbimo za izboljševanje življenjskih razmer v lokalni in širši skupnosti. Delo zagotavljamo velikemu številu lokalnih prebivalcev, hkrati pa skrbimo za kakovost življenja v skupnosti. Močan vpliv imamo tudi na

morje, naravno dobrino, ki jo varujemo v največji možni meri.

Zaposleni v Luki Koper smo zavezani izpolnjevati veljavne zakonske zahteve in standarde s področja varovanja okolja, varnosti in zdravja. Skrb za okolje, varnost in zdravje ter dobro počutje pri našem vsakodnevem delu nam je vedno na prvem mestu.

Že vrsto let udejanjamo strategijo ohranjanja naravnih virov in zmanjševanja okoljskega vpliva zaradi naših dejavnosti in tudi v prihodnosti bomo delovali v skladu z njo. Poslovne funkcije izvajamo na način, ki sovpada s standardi in pričakovanji tako poslovnega, kot tudi družbenega okolja. S podporo različnim organizacijam in posameznikom v našem družbenem okolju smo in bomo skrbeli za lokalno zdravstvo, šolstvo, šport in kulturo. Pri razvojnih vprašanjih bomo še naprej upoštevali načela trajnostnega razvoja ter odgovornega ravnanja z okoljem in tako dosegli ustrezno reševanje te vse bolj kompleksne problematike, s katero se soočamo.

Skrb za okolje, varnost in zdravje ter dobro počutje pri našem vsakodnevem delu nam je vedno na prvem mestu.

pristanišče neizogibno
pušča pečat v svoji
okolici,

Zato si prizadevamo odpravljati ali vsaj
zmanjševati vplive že na njihovem izvoru.

1.1 vodstvo Luke Koper, d.d.

vodstvo Luke Koper, d.d.

Dr. Gregor Veselko, predsednik uprave, Marko Rems, član uprave, Matjaž Stare, delavski direktor in kap. Tomaž Martin Jamnik, namestnik predsednika uprave.

2 predstavitev podjetja

2.1 osebna izkaznica

naziv:

Luka Koper, pristaniški in logistični sistem, delniška družba

skrajšan naziv:

Luka Koper, d.d.

sedež:

Vojkovo nabrežje 38, 6501 Koper, Slovenija

telefon:

05 6656 100

fax:

05 6395 020

e-naslov:

portkoper@luka-kp.si

spletni naslov:

www.luka-kp.si

www.zivetispristaniscem.si

registracija:

Okrožno sodišče v Kopru, reg. vol. 1/00322/00

osnovni kapital:

58.420.964,78 EUR

vpoklicani kapital:

58.420.964,78 EUR

ID št. za DDV:

SI 89190033

matična številka:

5144353000

NACE koda:

52.240

A young olive tree with green leaves stands in the foreground. In the background, a large industrial port structure with blue and white elements is visible under a clear blue sky. The ground is covered in green grass.

zeleno pristanišče.

Na območju koprskega pristanišča smo v preteklih 30 letih zasadili okrog 2.500 različnih dreves in grmovnic ter več kot 150 oljčnih dreves, s katerimi vsako leto že tradicionalno oberemo olive in jih stisnemo v oljčno olje.

2.2 geografska umeščena podjetja

lega pristanišča N45°33' E13°44'

2.3 obseg pristanišča

Koprsko pristanišče je večnamensko tovarno pristanišče, ki obsega celovit vodni in priobalni prostor. V njem opravljamo pristaniške dejavnosti, namenjene tovarnemu prometu in dejavnosti,

namenjene potniškemu prometu. Območje pristanišča je opredeljeno v Koncesijski pogodbi za opravljanje pristaniških dejavnosti, vodenje, razvoj in redno vzdrževanje pristaniške infrastrukture št. 2411-08-800011 z dne 8.9.2008.

2.4 razvoj pristanišča

Koper leta 1955

Luka Koper, edino slovensko trgovsko pristanišče, je bila ustanovljena 23. maja leta 1957. Leto in pol kasneje smo na prvih 135 metrih operative obale privezali prvo preoceansko ladjo. Prvi obali je sledila izgradnja novih privezov s sočasno gradnjo infrastrukture in skladišč v zaledju obal. Promet je iz leta v leto skokovito naraščal, prerasli smo lokalne in republiške meje, večal se je delež opravljenih storitev za partnerje s tranzitnih trgov. Današnje ime Luka Koper nosimo od leta 1960.

Leta 1967 smo prevzeli investitorstvo ter zaključili izgradnjo 30 km železniške proge do Kozine in s tem povezali pristanišče z evropskim železniškim

Koper leta 1971

omrežjem. Odprle so se nam nove razvojne možnosti, promet je naraščal in leta 1968 že presegl milijon ton. Sledilo je intenzivno investicijsko obdobje: zgradili smo prvi in nato še drugi pomol, nova skladišča, kupovali novo opremo in moderno tehnologijo.

Nato je prišel čas političnih in gospodarskih sprememb, Slovenija se je osamosvojila. Postopoma smo prejšnji promet iz jugoslovanskih republik nadomestili na srednjeevropskih trgih. Leta 1996 smo se po zaključenem procesu lastninskega preoblikovanja vpisali v sodni register kot delniška družba.

2.5 pristanišče danes

predstavitev pristanišča

specializirani terminali

1. potniški terminal
2. terminal za sadje
3. terminal za generalne tovore
4. terminal za les
5. kontejnerski in Ro-Ro terminal
6. terminal za tekoče tovore
7. terminal za živino
8. terminal za žitarice in krmila
9. terminal za minerale in rudnine
10. avtomobilski terminal
11. evropski energetske terminal

pristanišče v številkah

površina ekonomske cone	2.720.000 m ²
zaprta skladišča	247.000 m ²
nadkrita skladišča	76.000 m ²
odprte skladiščne površine	900.000 m ²
dolžina operativnih obal	3.200 m
število privezov	25
dolžina tirov	30 km
največja globina	18 m

Luka Koper je danes moderno urejeno in opremljeno večnamensko pristanišče. Odprto je dan in noč, vse dni v letu. Pristanišče je mejna vstopna točka za Evropsko unijo, njegovo celotno območje pa ima status proste cone. Posebej nas odlikuje tudi zgledna skrb za okolje.

Upravljevec vseh terminalov in vse druge infrastrukture v pristanišču je delniška družba Luka Koper, d.d. Kotira na ljubljanski borzi vrednostnih papirjev v prvi borzni kotaciji. V letu 2009 je bilo v Luki Koper, d.d. zaposlenih 783 ljudi.

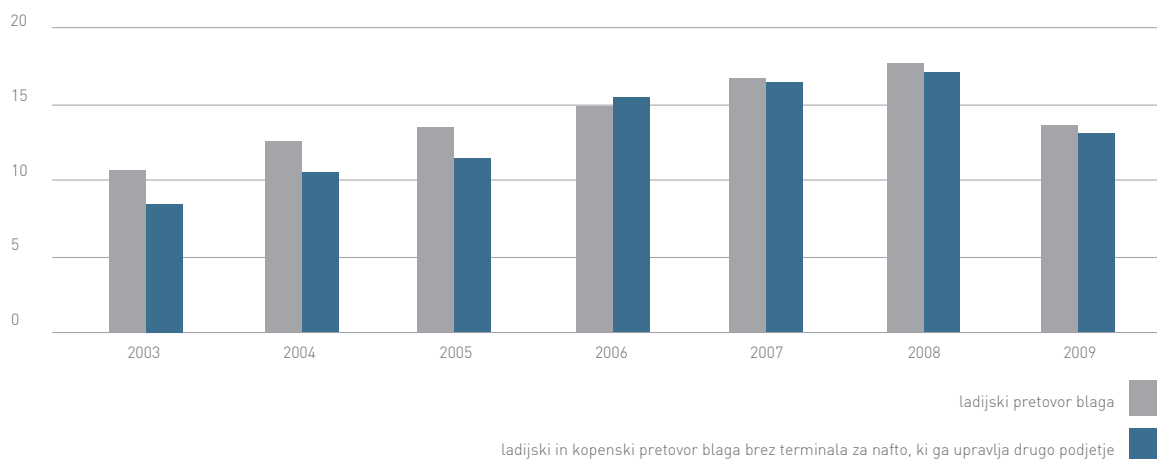
Osnovne pristaniške dejavnosti pretovora in skladiščenja izvajamo na enajstih specializiranih terminalih. Strankam nudimo široko paleto dodatnih storitev, ki jih vzporedno z razvojem transportne panoge in potreb naročnikov nadgrajujemo. Uvajamo nove storitve, ki so tipične

za sodobna blagovno-distribucijska središča in obenem zagotavljamo integrirane logistične rešitve. Naše temeljno vodilo je prilagodljivost potrebam in zahtevam naših strank.

Luka Koper je povsem vpeta v mednarodno blagovno menjavo in globalno poslovanje. Samo 30 odstotkov pretovora opravimo za slovenske naročnike, vse ostalo je tranzit za naše širše zaledje - predvsem za Avstrijo, Italijo, Madžarsko, Češko, Slovaško, južno Nemčijo, Italijo in balkanske države.

Močno razvejana predstavniška mreža nam omogoča stalno prisotnost na tujih tržiščih in neposreden stik s strankami, ki jim na tak način zagotavljamo potrebno podporo. Promet v Luki Koper stalno narašča, razen v letu 2009, ko je tudi pri nas pustila sledi svetovna gospodarska kriza.

letni pretovor blaga v pristanišču (v mio ton)

2.6 naravne značilnosti okolice pristanišča

V naši neposredni bližini s pristaniščem sobiva naravni rezervat Škocjanski zatok. To je veliko mediteransko mokrišče, ki je za širše okolje izjemnega pomena. Zaradi bogate favne in flore z mnogimi, v slovenskem prostoru redkimi in ogroženimi vrstami, se uvršča med območja Natura 2000. Luka Koper stalno sofinancira projekte obnove in nadgradnje naravnega parka ter ohranjanja habitatov in ptic v zatoku. V okolici pristanišča se nahajata še dve področji, ki se uvrščata med območja Natura 2000. Gre za obrežno močvirje

pri Sv. Nikolaju, katerega posebnost je slano-močvirjska vegetacija, ki je v Sloveniji zelo redka, in edinstven travnik pozejdonke na območju Žusterne. Pozejdonka je v Sredozemlju sicer dokaj razširjena morska trava, v Tržaškem zalivu pa je prisotna samo na majhnem območju (1 km) ob slovenski obali med Koprom in Izolo.

V luški akvatorij se izliva reka Rižana z visoko vsebnostjo suspendiranih delcev, ki prispevajo k zamuljevanju morskega dna v drugem luškem bazenu. K stalnemu nanosu materiala v vse luške bazene znatno prispevajo tudi morski tokovi. V pristanišču moramo redno vzdrževati določeno globino v luških akvatorijih, s čimer omogočamo

organizacijska shema Luke Koper, d.d.

Luka Koper, d.d.

PC Kontejnerski in
RO-RO terminal

Kontejnerski in RO-RO terminal

PC Terminal za
generalne tovore

Terminal za sadje
Terminal za les
Terminal za živino
Terminal za generalne tovore

PC Evropski
energetski terminal

Terminal za tekoče tovore
Evropski energetski terminal

PC Terminal za sipke tovore

Terminal za žitarice in krmila
Terminal za minerale in rudnine

Potniški terminal

PC Terminal za
avtomobile

Avtomobilski terminal

nemoteno in varno plovbo ladij. Poglobljanje morskega dna izvajamo po potrebi, izčrpani material pa odlagamo v za to predvidene luške kasete.

2.7 strategija trajnostnega razvoja

Luka Koper ima velik pomen za lokalno skupnost in je v 53. letih svojega obstoja pomembno prispevala k razvoju primorske regije. Od nekdaj skrbimo tudi za izboljšanje kakovosti življenja v celotnem prostoru in v ta namen sofinanciramo izobraževalne in raziskovalne institucije ter podpiramo športno,

humanitarno in kulturno dejavnost. Pri razvojnih vprašanih upoštevamo načela trajnostnega razvoja ter odgovornega ravnanja z okoljem. Naše usmeritve:

- uvajanje sodobne in varčne tehnologije,
- stalno zmanjševanje emisij v okolje,
- skrb za partnerski odnos z lokalno skupnostjo,
- zagotavljanje pripravljenosti za ukrepanje ob izrednih razmerah,
- stalno izboljševanje sistema ravnanja z okoljem.

Pri razvoju težimo k uvajanju modernih trajnostnih rešitev, ki so hkrati pomembne za lokalno in širšo družbeno skupnost. Na področju varovanja okolja smo si že pred leti zastavili cilj postati »zeleno« pristanišče. Naša prizadevanja in okoljevarstveno

vizija, poslanstvo, strateške usmeritve

VIZIJA: LUKA KOPER - Vodilni pristaniški in logistični sistem za države srednje Evrope				
POSLANSTVO: S pristaniškimi in logističnimi storitvami na najkrajši poti do osrčja Evrope ponujati možnosti čim lažjega vzpostavljanja gospodarskih povezav				
STRATEŠKE USMERITVE				
<p>Prepoznaven izvajalec logističnih storitev</p> <p>Obvladujemo člene v transportni verigi.</p>	<p>Učinkovit pristaniški sistem in distribucijsko središče</p> <p>Ustvarjamo dodano vrednost s tehnološko optimiziranimi procesi ter raznolikostjo blagovnih skupin.</p>	<p>Dolgoročno uspešen poslovni sistem</p> <p>Razvijamo sodobno in usklajeno notranje poslovanje, ki izboljšuje donosnost ter zagotavlja rast vrednosti premoženja.</p>	<p>Skrb za trajnostni razvoj</p> <p>Ohranjamo ravnovesje pri odnosih s podjetniškimi, naravnimi, institucionalnim okoljem ter ostalimi interesnimi skupinami.</p>	
S pomočjo temeljnih VREDNOT: ZNANJE, PODJETNOST, PARTNERSTVO, SPOŠTOVANJE IN ODGOVORNOST , udeležujemo naše usmeritve s premišljenimi STRATEGIJAMI NA KLJUČNIH POSLOVNIH PODROČJIH:				
Trženje in razvoj ponudbe	Organizacija in upravljanje s kadri	Infrastrukturni in tehnološki razvoj	Upravljanje s finančnimi sredstvi	Odnos do širše družbe

skrb nam priznava tudi strokovna javnost. Skrbimo za zagotavljanje pogojev zdravega in varnega dela naših zaposlenih ter njihovo nenehno izobraževanje. Z izvajanjem različnih oblik komuniciranja skušamo redno seznanjati vse deležnike o naših načrtih in dosežkih. S pomočjo pristojnih strokovnih institucij redno opravljamo meritve izpustov snovi v okolje, spremljamo raven hrupa in poročamo pristojnim državnim institucijam. Skrbimo za učinkovito ravnanje

z odpadki in ozelenjujemo območje pristanišča, s čimer izboljšujemo vizualno podobo pristaniškega kompleksa.

Po umiku pristaniške dejavnosti iz zahodnega dela mesta Koper je lahko zaživel Potniški terminal Koper. Slovenska turistična organizacija je v letu 2007 ta projekt ocenila kot najbolj ustvarjalen in inovativen prispevek med slovenskimi turističnimi novostmi.

3 EMAS okoljska izjava Luke Koper, d.d.

Okoljsko poročilo zajema podatke družbe Luka Koper, d.d., ki deluje na lokaciji pristanišča v Kopru.

Na osnovi spremljanja zakonskih in drugih zahtev s področja varstva okolja, letnega vodstvenega pregleda, rezultatov okoljskih monitoringov ter inšpekcijskih pregledov ocenjujemo, da je bilo delovanje družbe Luka Koper, d.d. v letu 2009 usklajeno z zakonskimi in drugimi zahtevami ISO 14001 ter uredbe EMAS.

Vsa dejstva in podatki, navedeni v okoljskem poročilu, so verodostojni in odražajo dejansko stanje sistema ravnanja z okoljem v družbi.

dr. Gregor Veselko

Predsednik uprave

Nevijo Frank

Vodja službe za varovanje
zdravja zaposlenih in
ekologijo

**OKOLJSKE
NAGRADE
2008**

Nagrado za
**OKOLJU
PRIJAZEN
POSTOPEK**

odvisne podjetje
Tehnološki okoljski center, TOC
d.o.o.

raziskave usmerjamo v okolju prijazne tehnologije

Za »Postopek predelave odpadnega papirniškega mulja v popolno absorpcijsko sredstvo za čiščenje vodnih površin pri izlitju« odvisne družbe TOC d.o.o. smo leta 2008 prejeli okoljsko nagrado za najboljši okoljski postopek, ki jo podelujeta Eko sklad Slovenski okoljsko javni sklad in Časnik Finance.

4 predstavitev storitev po terminalih

4.1 kontejnerski in Ro-Ro terminal

Na kontejnerskem in Ro-Ro terminalu izvajamo pretovor vseh vrst kontejnerjev.

Opravljamo razne dopolnilne storitve, kot so polnjenje in praznjenje kontejnerjev, dezinfekcija, čiščenje in popravila kontejnerjev.

Terminal je z direktnimi ladijskimi linijami tedensko povezan z Daljnim Vzhodom in pomembnejšimi pristanišči v Mediteranu, od njih pa vodijo redne povezave na vse kontinente. S pomembnejšimi trgovinskimi središči Srednje in Vzhodne Evrope imamo vzpostavljene redne železniške povezave. Vse dejavnosti na terminalu so podprte z informacijskim sistemom.

Ključni vidiki trajnostnega razvoja terminala:

- uporaba okolju in človeku primerne transportne mehanizacije,
- obvladovanje emisij hrupa in svetlobnega onesnaževanja,
- razvoj zalednih terminalov.

4.2 terminal za avtomobile

Pristanišče razpolaga z enim od najsodobnejših in največjih distribucijskih centrov v Sredozemlju.

Tu pretovarjamo vozila več kot dvajsetih svetovnih proizvajalcev. Koper je izvozna točka za avtomobile, proizvedene v Evropi in uvozno pristanišče za avtomobile, ki so proizvedeni na Japonskem, v Južni Koreji in Turčiji. Operacije so v celoti računalniško podprte z brezžično lasersko opremo za odčitavanje.

Poleg novih in rabljenih osebnih avtomobilov pretovarjamo tudi tovorna in specialna vozila. Skladiščne zmogljivosti omogočajo parkiranje do 55.000 vozil hkrati. Skladiščne površine so večinoma asfaltirane, ograjene in osvetljene, nekatere pa so pokrite (večnadstropna parkirna hiša).

gradimo za prihodnje rodove

V sozvočju z razvojem kraja
spodbujamo izboljšanje kvalitete
življenja in ustvarjamo priložnosti za
prihodnje rodove.

Nudimo dekonzervacijo in konzervacijo vozil, servis vozil, mehanska, ličarska in avtokleparska popravila, na željo stranke vgrajujemo tudi dodatno opremo.

Ključni vidiki trajnostnega razvoja terminala:

- preventivno obvladovanje morebitnih okoljskih dogodkov,
- stalno usposabljanje zunanjih izvajalcev za okoljsko odgovorno in varno delo,
- optimizacija transportnih poti in varčevanje z gorivom,
- obvladovanje svetlobnega onesnaževanja.

4.3 terminal za generalne tovore

Na terminalu za generalne tovore pretovarjamo in skladiščimo različne vrste blaga - kavo, sladkor, riž, papir, celulozo, aluminij, profile, pločevino v vezih in kolutih, cevi, tirnice, belo tehniko, projektne tovore in druge. Blago je lahko pakirano ali pol pakirano na razne načine. Terminal je opremljen

s sodobno opremo, specialno mehanizacijo, pripomočki in orodji ter ima ustrezna skladišča, storitve pa izvajajo kvalificirani in strokovni kadri.

Nudimo raznovrstne dodatne storitve: pričvrščevanje, označevanje, etiketiranje, uvrečevanje, tehtanje, čiščenje, vzorčenje, prepakiranje, vezanje, paletiranje, ovijanje paletiranega blaga, pa tudi praznjenje in polnjenje kontejnerjev ipd. Organizirano imamo tudi zbirno in distribucijsko dejavnost, tako da lahko blago sortiramo in ga pripravimo za nadaljnjo distribucijo.

Ključni vidiki trajnostnega razvoja terminala:

- uporaba okolju in človeku primerne transportne mehanizacije,
- uvajanje novih tehnologij in postopkov z minimalnimi emisijami.

4.4 terminal za sadje

Dolgoletne izkušnje s pretovarjanjem in manipuliranjem lahko pokvarljivega blaga ter izkušeni kadri so zagotovilo za hitre, zanesljive in kakovostne storitve, ki jih izvajamo na terminalu za sadje.

Banane k nam prihajajo iz Ekvadorja, Kolumbije in s Kostarike, citrusi in ostalo sadje iz Izraela, Egipta, Severne Amerike, Severne Afrike in Turčije, zelenjava pa iz Egipta, Izraela in Cipra. Terminal sprejema tudi mleko, zmrznjeno meso in ribe z različnih koncev sveta. V sodobnih skladiščih računalniško

reguliramo temperaturo, vlažnost ter kroženje zraka. To zagotavlja nespremenjeno kakovost blaga tudi ob daljšem skladiščenju. Na terminalu opravljamo tudi dodatne storitve - sortiranje, zorenje in paletiranje banan, tehtanje, prebiranje, pakiranje, etiketiranje in podobno.

Ključni vidiki trajnostnega razvoja terminala:

- energetska učinkovitost hlajenih skladišč,
- uporaba okoljsko sprejemljivih sredstev za hlajenje.

4.5 evropski energetski terminal

Na evropskem energetskem terminalu izvajamo pretovor in skladiščenje premoga in železove rude. Blago prihaja večinoma iz Indonezije, Južne Amerike in Južne Afrike.

Obala je s tekočimi trakovi povezana s skladiščno deponijo. Vse operacije so računalniško podprte.

Ključni vidiki trajnostnega razvoja terminala:

- uporaba okolju in človeku primerne transportne mehanizacije,
- uvajanje novih tehnologij in postopkov z minimalnimi emisijami,
- preventivno obvladovanje morebitnih okoljskih dogodkov.

4.6 terminal za tekoče tovore

Terminal je specializiran za pretovor in skladiščenje kemikalij, goriv, mineralnih in rastlinskih olj. Rezervoarji so razporejeni na dveh lokacijah, obe pa sta opremljeni za razkladanje in nakladanje ladij, vagonov in tovornjakov.

Terminal ima status trošarinskega skladišča za mineralna olja in alkohol. Nudimo tudi filtriranje, mešanje, denaturiranje, polnjenje sodov in kubičnih kontejnerjev, označevanje kurilnega olja, dodajanje biodizla v pogonsko gorivo, stranko lahko tudi davčno zastopamo za trošarinske izdelke.

Zaradi skladiščenja večjih količin nevarnih snovi se uvrščamo med obrate večjega tveganja po direktivi Seveso II, katere cilj je preprečevanje večjih nesreč z nevarnimi snovmi in obvladovanje ter zmanjševanje posledic večjih nesreč za ljudi in okolje. Izpolnjujemo vse predpisane zahteve za ravnanje z nevarnimi snovmi in smo med prvimi v Sloveniji pridobili ustrezno okoljevarstveno dovoljenje.

Ključni vidiki trajnostnega razvoja terminala:

- uvajanje novih tehnologij in postopkov, ki zmanjšujejo emisije snovi v zrak in vode,
- uvajanje novih tehnologij in postopkov, ki omogočajo varno delo,
- preventivno obvladovanje morebitnih okoljskih dogodkov.

4.7 terminal za žitarice in krmila

Na terminalu pretovarjamo in skladiščimo različne vrste žit in krmil. Žita, stročnice in druga semena, predelano sojo in druge agroživilske

proizvode skladiščimo v silosu in talnih skladišč. Vzpostavljen je sistem, s katerim zagotavljamo ločeno pretovarjanje in skladiščenje gensko nespremenjene soje, ki preprečuje kontaminacijo blaga.

Terminal ima certifikat NON GMO za pretovarjanje in skladiščenje gensko nespremenjene soje.

Ključni vidiki trajnostnega razvoja terminala:

- uvajanje novih tehnologij in postopkov, ki zmanjšujejo emisije,
- uvajanje novih tehnologij in postopkov, ki omogočajo varno delo,
- preventivno obvladovanje morebitnih okoljskih dogodkov.

4.8 terminal za les

Z lesom imamo že več kot tri desetletja izkušenj. Tehnično in strokovno smo usposobljeni za pretovor in skladiščenje hlodovine, žaganega lesa in lesnih polizdelkov.

Na razpolago imamo 60.500 m² pokritih in 58.500 m² odprtih skladiščnih površin. Ugodne klimatske razmere v Kopru ustvarjajo idealne pogoje za naravno sušenje lesa. Po potrebi pa lahko les dodatno sušimo tudi v sušilnici.

Nudimo široko paleto dodatnih storitev: markiranje in šabloniranje lesa, vezanje paketov in čeljenje, zaščita lesa pred plesnijo in škodljivci ter polnjenje in praznjenje kontejnerjev.

Ključni vidiki trajnostnega razvoja terminala:

- uvajanje novih tehnologij in postopkov, ki omogočajo varno delo,
- uporaba okoljsko sprejemljivih sredstev za zaščito lesa.

4.9 terminal za minerale in rudnine

Tu pretovarjamo rudnine, industrijske minerale in ostale sipke tovore. Najpogosteje so to boksit, boraks, cement, fosfati, ilmenit, klinker, perlit, sintermagnezit, staro železo in glinica, sprejemamo pa tudi vse druge podobne tovore.

Del terminala je posebej specializiran za pretovor glinice. Ladjo razložimo s pomočjo razkladalnega stroja, ki je z zaprtim transportnim sistemom povezan z namenskim silosom.

Na terminalu lahko dnevno natovorimo oziroma raztovorimo do štiri vlakovne kompozicije, dodatno pa še eno z glinico. Urejenost terminala in prilagodljivost pri izvedbi del so zagotovilo za visoko kakovost naših storitev. Na terminalu lahko blago tudi uvrečujemo in kontroliramo ter praznimo kontejnerje.

Ključni vidiki trajnostnega razvoja terminala:

- uvajanje novih tehnologij in postopkov, ki zmanjšujejo emisije,
- uporaba okolju in človeku primerne tehnološke mehanizacije,
- preventivno obvladovanje morebitnih okoljskih dogodkov.

4.10 terminal za živino

Na terminalu za živino imamo dva sodobna hleva z opremo za izstop živine iz tovornjakov in prehod iz hleva na ladjo. Poleg tega je terminal opremljen še s spremljajočimi objekti za vzdrževanje veterinarsko-sanitarnega reda ter oskrbo in počitek živine.

Prevoznikom živine na terminalu nudimo možnost za pranje in dezinfekcijo tovornjakov ter osebno higieno.

Terminal je prostorsko ločen od ostalih delov pristanišča in zagotavlja ustrezne pogoje za prijazen in miren pretovor ter dobro počutje živali.

Ključni vidiki trajnostnega razvoja terminala:

- uvajanje dobrih praks humanega ravnanja z živino,
- uvajanje novih tehnologij in postopkov, ki zmanjšujejo emisije.

4.11 potniški terminal

Koprski potniški terminal je bil ustanovljen leta 2005 in se še razvija. Kljub temu tukaj že pristajajo turistične ladje, ki križarijo po Jadranu in Sredozemlju. V letu 2009 smo privezali 53 potniških ladij. Na enodnevne obiske in ogledе turističnih znamenitosti v našem širšem zaledju je z njimi prišlo 31.098 potnikov.

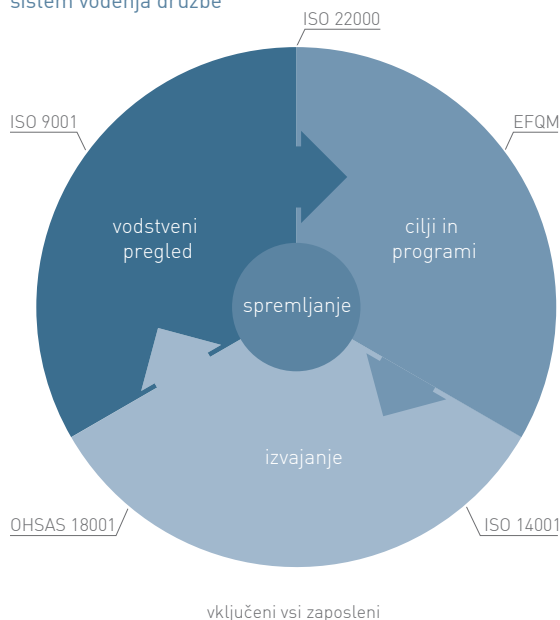
Ključni vidiki trajnostnega razvoja terminala:

- obvladovanje emisij hrupa in izpušnih plinov potniških ladij.

5 opis sistema ravnanja z okoljem ter varnosti in zdravja pri delu

Sistem vodenja razumemo in izvajamo kot sistem vodstvenih načel in ukrepov, s katerim uresničujemo razvojne usmeritve, poslovno politiko in cilje. S tem zagotavljamo ustrezno kakovost storitev, učinkovitost procesov, primerno ravnanje z okoljem, učinkovito upravljanje z viri in večamo zadovoljstvo kupcev, zaposlenih, lastnikov in okolice. Sistem vodenja obsega vse potrebne aktivnosti za zagotavljanje kakovosti storitev in uspešno poslovanje skladno s predpisanimi zahtevami, zakonodajo in cilji. Na ta način uresničujemo poslanstvo, vizijo, poslovno politiko in cilje družbe. Proces ravnanja z okoljem ter varnosti in zdravja je sestavni del luških procesov.

sistem vodenja družbe

Okoljevarstveno delovanje je opredeljeno na nivoju družbe ter po posameznih organizacijskih enotah z internimi normativnimi akti. Poslovnik vodenja je temeljni dokument sistema vodenja in vključuje: vodenje kakovosti, ravnanje z okoljem, vodenje varnosti in zdravja pri delu ter zagotavljanje varnosti živil. Sistem ravnanja z okoljem ter varnosti in zdravja pri delu je sestavni del sistema vodenja. Vključuje pa tudi dejavnosti drugih organizacij, ki delujejo na območju ekonomske cone in dejavnosti hčerinskih družb.

Sistem ravnanja z okoljem ter varnosti in zdravja pri delu vključuje tudi opravljanje storitev v zvezi s preprečevanjem in odpravo posledic onesnaženja in prevzem odpadkov ter ostankov tovora z ladij v kopskem pristanišču.

okoljska odgovornost

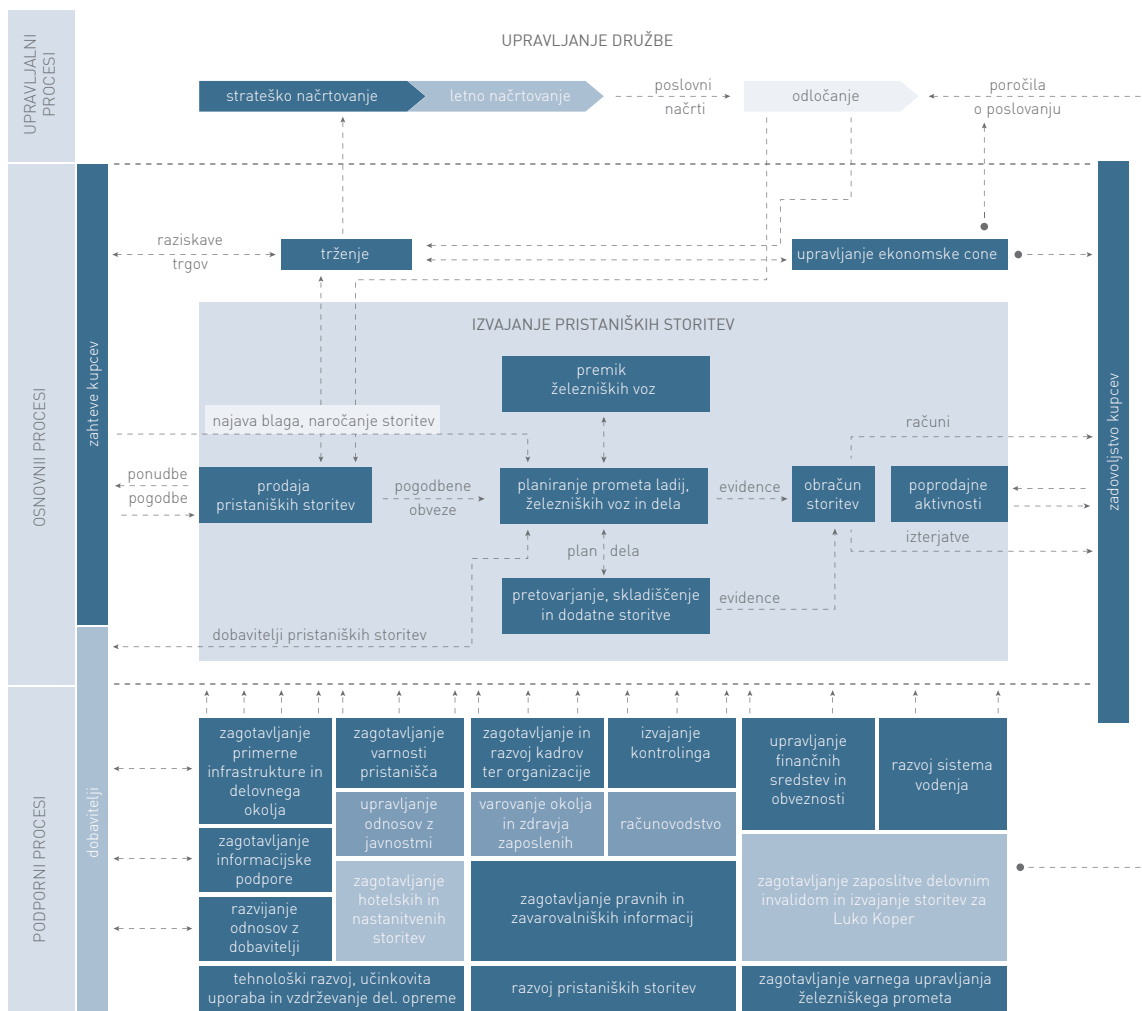
Za izvajanje programov in uresničevanje ciljev na področju varstva okolja skrbimo v posameznih organizacijskih enotah. Za programe, ki vključujejo več enot in skupno infrastrukturo, pa skrbi Služba za varovanje zdravja zaposlenih in ekologijo. Slednja ima svetovalno, nadzorno, razvojno in operativno vlogo. V skladu z zahtevami ISO 14001 in EMAS ter strategijo podjetja, je imenovan predstavnik vodstva za okolje ter varnost in zdravje pri delu ter pooblaščenec za varstvo okolja.

vzdrževanje naravnega ravnovesja

je eno najpomembnejših načel našega
delovanja.

procesna shema Luke Koper, d.d.

umestitev področja varovanja zdravja zaposlenih in ekologije

ORGANIZACIJSKA SHEMA Luka Koper d.d.	
PREDESEDNIK UPRAVE	PROFITNI CENTRI
vodstvo družbe	Profitni center Terminal za generalne tovore
služba za odnose z javnostmi	
pravna služba	
kadrovsko organizacijska služba	Profitni center Kontejnerski in RO-RO terminal
služba elektronike	
služba za raziskave in razvoj	
služba za splošno varovanje in varovanje morja	Profitni center Terminal za avtomobile
služba za investicije, tehniko in nabavo	
NAMESTNIK PREDESEDNIKA UPRAVE	
služba za koordinacijo operative	Profitni center Terminal za sipke tovore
služba trženja	
služba železniškega transporta	Profitni center Evropski energetski terminal
ČLAN UPRAVE	
služba za razvoj informacijskih poslovnih procesov	
računovodska služba	Potniški terminal
finančna služba	
služba kontrolinga in notranje revizije	
služba za kakovost	
ČLAN UPRAVE - delavski direktor	
služba za varovanje zdravja zaposlenih in ekologijo	

5.1 komuniciranje z javnostmi

odprti za javnost

Prostor pristanišča ima status carinske cone in je zato zavarovan s carinsko ograjo. Zaradi tega deluje kot prostor, zaprt očem javnosti. Zaradi nepoznavanja aktivnosti in dejavnosti pristanišča je javnost v mnogih primerih do njega kritična. Ker želimo izboljšati poznavanje podjetja v javnosti, skozi leto organiziranim skupinam nudimo možnost vodenih ogledov. Leta 2009 smo že tretjič zapored organizirali dan odprtih vrat, kjer si je v enem dnevu pristanišče ogledalo skoraj 2.000 obiskovalcev.

Tej številki lahko skozi celo leto dodamo še 20.000 obiskovalcev v okviru strokovno vodenih učnih ekskurzij domačih in tujih šolarjev, dijakov, študentov, upokojencev ter drugih organiziranih skupin.

Zagotavljamo maksimalno dostopnost informacij, ki so pomembne za strokovno in splošno javnost. O svojem poslovanju, načrtih in novostih sproti informiramo najširši krog zainteresiranih. Domači in tuji novinarji se pogosto zanimajo za dogajanje v Luki Koper in aktualne teme, povezane s pristaniščem. Na njihova vprašanja odgovarjamo hitro in celovito. Na spletnih straneh pristanišča ima javnost tudi možnost posredovanja mnenj, pritožb in pohval.

V letu 2009 smo celostno prenovili in nadgradili spletno stran www.zivetispristaniscem.si, kjer objavljamo predvsem naše aktivnosti in rezultate delovanja na področju družbene odgovornosti in okoljskega ravnanja. Na spletni strani prikazujemo tudi on-line rezultate meritev prašenja in ravni hrupa pristanišča, ki se osvežujejo vsako uro.

dan odprtih vrat

oblike komuniciranja

- komuniciranje preko sredstev javnega obveščanja (lokalni časopisi, radio, televizija),
- objavljanje novic na spletnih straneh www.luka-kp.si in portalu za trajnostni razvoj www.zivetispristaniscem.si,
- letna poročila, luški delničar, elektronske notice, elektronski medij Ljubljanske borze vrednostih papirjev SEOnet,
- komuniciranje z zaposlenimi preko internega mesečnega glasila Luški glasnik, ki ga dobivajo tudi člani Kluba upokojencev Luke Koper, obveščanje preko kratkih vesti in obvestil, timov za kakovost, intraneta in interne klepetalnice, luškega dokumentnega sistema, knjige predlogov, infomarov in internih delavnic,
- izdaja publikacij na temo razvoja Luke Koper - po potrebi jih posredujemo lokalni skupnosti in drugim zainteresiranim javnostim na lokalnem in državnem nivoju,
- objavljanje strokovnih člankov,
- aktivna udeležba na konferencah, okroglih mizah in drugih strokovnih srečanjih.

prepoznane javnosti širšega poslovnega in referenčnega okolja

- splošna javnost,
- institucije, društva, združenja, zbornice,
- lokalna skupnost,
- mediji (tuji in domači),
- zaposleni,
- lastniki.

Že vrsto let smo člani svetovnega okoljskega združenja pristanišč EcoPorts Foundation in ESPO - European Sea Ports Organisation, kjer izmenjujemo

slika levo zgoraj: infomati omogočajo dostop do informacij o pristanišču vsem zaposlenim in obiskovalcem
slika levo spodaj: tim za kakovost
slika desno zgoraj: Luški glasnik, interno glasilo

učinkovite okoljske rešitve ter sodelujemo na področju skupnih projektov usmerjenih v trajnostni razvoj pristanišč.

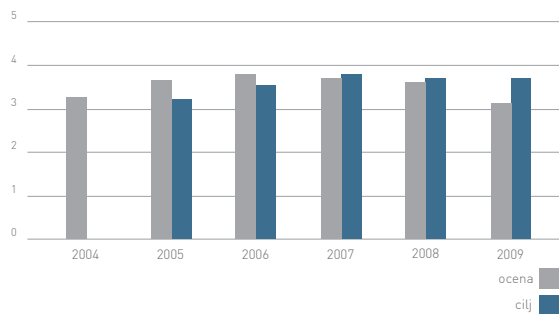
odziv javnosti

Vsako leto opravimo javnomnenjsko raziskavo med lokalnim prebivalstvom, s čimer pridobimo oceno njihovega razumevanja delovanja Luke Koper. V anketiranje je vključenih cca 750 oseb, reprezentativni vzorec pa zajema vse starostne skupine in enakomerno oba spola, zato omogoča posploševanje na širšo populacijo. Na podlagi rezultatov ankete ugotavljamo zaznano uspešnost naših okoljevarstvenih prizadevanj.

Zaradi specifičnosti problematike je vsakoletni cilj vsaj obdržati obstoječo raven percepcije lokalne skupnosti o koprski luki.

V letu 2009 smo izvedli razširjeno raziskavo med okoliškim prebivalstvom o odnosu občanov do pristanišča, do novega državnega prostorskega načrta ter o virih informiranja. Rezultati zadnje javnomnenjske raziskave so sicer pokazali nekoliko slabši rezultat, kar pripisujemo predvsem času izvedene ankete. Prav v tem času je namreč potekala razprava o osnutku državnega prostorskega načrta, ki je temeljni akt za bodoči razvoj pristanišča. Poleg tega je bila anketa usmerjena v anketirance

skupna ocena lokalne skupnosti o vplivu Luke Koper na okolje

(48%) iz naselij, ki mejijo na pristanišče (Ankaran, Hrvatini, Bertoki, Škofije). Ne glede na slabšo oceno, si bomo tudi v bodoče še naprej prizadevali izvajati aktivnosti, ki pritečejo družbeno in okoljsko odgovornemu podjetju kot je Luka Koper.

pogled naprej: naši cilji in programi v smeri nadaljnjih izboljšav

- Vzpostaviti višji nivo dialoga z lokalno skupnostjo.
- Transparenten prikaz rezultatov delovanja na področju okolja.
- Celovito, pravočasno in razumljivo obveščanje javnosti preko različnih komunikacijskih orodij.
- Tematski dnevi odprtih vrat za ciljne skupine.
- Sodelovanje pri projektih, pomembnih za lokalno in širšo skupnost.
- Izobraževanje in ozaveščanje otrok in mladine o gospodarskem pomenu pristanišča, o okoljskih prizadevanjih ter o pomembnih okoljskih projektih v pristanišču.
- Izobraževanje in ozaveščanje zaposlenih.

5.2 usposabljanje zaposlenih in zunanjih izvajalcev

Samozavedanje, znanje, razumevanje in kompetentnost zaposlenih nadgrajujemo z nenehnim sistematičnim usposabljanjem in izobraževanjem. To izvajamo v skladu s konceptom učeče se organizacije na podlagi letnega načrta izobraževanja, ki vključuje vse potrebe po izobraževanju. Zaposleni se vsako leto udeležujejo izobraževalnih delavnic o sistemu ravnanja z okoljem ter varnosti in zdravja pri delu. Izobraževalna vsebina teh delavnic je dopolnjena z obravnavanjem nevarnosti večjih nesreč, kar je tudi tema periodičnega usposabljanja zaposlenih. Znanje zaposlenih redno preverjamo.

Vsi zaposleni v družbi in vsi pogodbeni izvajalci so vključeni v proces usposabljanja in preverjanja usposobljenosti za ustrezno opravljanje dela. Pri vsebini usposabljanja je poudarek na temah s področja okolja, varnosti in zdravja, varovanja morja in preprečevanja večjih nesreč.

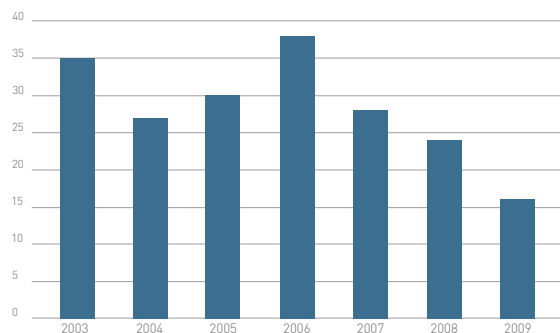
V zadnjih letih je opazen trend zniževanja povprečnega števila ur izobraževanja na zaposlenega. Na to vpliva stroškovno bolj racionalen, selektiven in ciljno usmerjen pristop k vključevanju zaposlenih v izobraževanje. Največ je krajših internih izobraževanj, to so 1 do 2 urne delavnice, kjer se obravnava izpostavljena področja.

V skladu s spremenjeno politikou izobraževanja v družbi, smo izvedli več organiziranih dogodkov (izobraževanj) s krajšim trajanjem, ki so bili ciljno usmerjeni in v krajšem času z manj stroški dali

enak ali celo boljši rezultat. Ker v zadnjih dveh letih zaradi manjšega prometa ni bilo potreb po dodatni zaposlitvi operativnih kadrov v osnovnem luškem procesu, smo opravili znatno manj ur praktičnega inštruktorstva za upravljanje mehanizacije, kar tudi prispeva k nižjemu povprečju opravljenih ur izobraževanja.

V letu 2009 smo začeli s projektom vzpostavitve delovanja razvojno-izobraževalnega centra, ki bo zagotavljal ciljno usmerjeno izobraževanje in praktično usposabljanje za zaposlene Luke Koper in za ciljno zunanjo javnost. Zunanji izvajalci, katerih delo lahko pomembno vpliva na okoljska tveganja, so ustrezno usposobljeni in jih pisno seznanimo z našimi internimi akti. Usposabljanje izvaja strokovno osebje terminala. Pred vsakim prevzemom nove delovne opreme se opravi usposabljanje z dobaviteljem in pripravi zapisnik. Delavci svojo teoretično in praktično usposobljenost dokazujejo pred komisijo.

povprečno število ur izobraževanja na zaposlenega

5.3 izboljševanje stanja

prepoznavanje in ocenjevanje vidikov, določanje ciljev, izvajanje programov

Okoljski vidiki predstavljajo elemente dejavnosti, proizvodov in storitev, ki součinkujejo z okoljem. Pri analizi okoljskih vidikov upoštevamo vse svoje dejavnosti (posredne in neposredne vplive na okolje). Pri prepoznavanju posameznega vidika upoštevamo okoljsko politiko in zakonodajne zahteve, mnenje javnosti, potencialne nevarnosti za okolje, lastno oceno, oceno stanja v izrednih pogojih in v primeru izrednih dogodkov.

Pri ocenjevanju pomembnosti okoljskih vidikov uporabljamo kriterij napredka glede na preteklo leto, skladnost z zakonodajo in s postavljenimi internimi kriteriji, povečanje stroškov in mnenje javnosti. Pomembnost vidika ovrednotimo z barvno skalo (rdeča, rumena, zelena). Pomemben okoljski vidik je tisti, ki je pri kateremkoli kriteriju ocenjen z rdečo barvo ali rumeno pri vsaj treh kriterijih.

Prvi register okoljskih vidikov smo postavili že leta 2000, ko smo vpeljali sistem ravnanja okolja in ga letno obnavljali. Registri se pripravljajo na nivoju celotne družbe ter na nivoju profitnih centrov in drugih pomembnih organizacijskih enot.

V letih od 2000 do 2009 smo prepoznali naslednje kategorije okoljskih vidikov: poraba vode-odpadna voda, emisije v ozračje, obremenjevanje okolja z odpadki, ravnanje z nevarnimi snovmi, transportne dejavnosti, hrup, energetika, svetlobno

onesnaženje, razvojne dejavnosti, okoljsko ravnanje dobaviteljev in pogodbenih izvajalcev, poglobljanje morskega dna in sevanja, za pomembne okoljske vidike pa ocenili:

- obremenjevanje okolja z odpadki,
- emisije v ozračje in
- hrup.

Za vsak pomemben okoljski vidik določimo cilje v poslovnem načrtu ter izdelamo program izboljšave poslovanja.

S prilagoditvijo obstoječega sistema ravnanja z okoljem po shemi EMAS, smo poleg obstoječih za leto 2009 prepoznali in ocenili dodatne, nove pomembne okoljske vidike (nastajanje odpadne sanitarne vode, nastajanje tehnološke odpadne vode, sanacija bivše deponije odpadkov, svetlobno onesnaževanje, izvajanje gradbenih del, posegi v prostor). Nekaj je tudi na novo prepoznanih okoljskih vidikov, ki pa niso bili ocenjeni kot pomembni (onesnaženje morja z balastnimi vodami in emisije izpušnih plinov iz ladij). Pomembni okoljski vidiki so osnova za postavitve ciljev za obdobje 2009-2012.

Sistem vodenja ima predvidenih več nadzornih mehanizmov, s katerimi periodično preverjamo izvajanje programov ter doseganje zastavljenih ciljev. To so timi za kakovost, vodstveni pregledi, presoje, sestanki uprave in drugi.

V nadaljnjem razvoju sistema dajemo vse večjo težo aktivnemu vključevanju vseh zaposlenih v proces planiranja in doseganja izboljšav.

5.4 obvladovanje področja varovanja okolja

Pri razvijanju sistema ravnanja z okoljem ter varnosti in zdravja pri delu nas vodi preventivno delovanje, kar pomeni vključevanje vidikov okolja (in drugih sorodnih področij) v oblikovanje novih postopkov in tehnologij oziroma v preoblikovanje obstoječih. Verjamemo, da je to edini način za doseganje dolgoročne uspešnosti podjetja in uspešnega spopadanja z izzivi trajnostnega razvoja.

V praksi to pomeni, da pri vseh razvojnih in investicijskih projektih vključujemo vsa potrebna strokovna znanja in dosegljive informacije, da iščemo najbolj optimalne rešitve, ki hkrati zagotavljajo okoljsko sprejemljivost in ekonomsko izvedljivost. Okoljske vidike, energetske izzive in okoljska tveganja skušamo reševati že na njihovem izvoru.

Na področju pristanišča deluje okoli 200 podjetij, ki opravljajo najrazličnejše dejavnosti (pisarniške dejavnosti, dejavnost skladiščenja, dejavnost vzdrževanja, servisiranja, itd.). Tudi njihova dejavnost lahko vpliva na kakovost in stanje okolja v pristanišču. Z vsemi uporabniki ekonomske cone pristanišča imamo sklenjene pogodbe, v katerih so definirane zahteve glede izpolnjevanja zakonskih ter internih predpisov za področje varovanja okolja in zdravja pri delu. Nekateri med njimi imajo pridobljene certifikate ISO 9001 za sistem vodenja kakovosti in ISO 14001 za sistem ravnanja z okoljem. Vsi uporabniki so podpisali tudi dogovor o zagotavljanju varnosti pri delu, požarne varnosti, varstva okolja in pripadajočo izjavo.

Z rednimi obhodi Služba za varovanje zdravja zaposlenih in ekologijo preverja izpolnjevanje pogodbenih obveznosti uporabnikov ekonomske cone pristanišča na področju varovanja okolja in zdravja pri delu.

pomembni dokumenti na področju varovanja okolja

Naštevamo samo nekaj najpomembnejših dokumentov:

- **Varnostno poročilo** za celotno pristanišče, kot obrat večjega tveganja za okolje,
- **Ocena ogroženosti zaradi večje industrijske nesreče**, ki je usklajena z Varnostnim poročilom,
- **Načrt zaščite in reševanja ob nesrečah z nevarnimi snovmi**, ki je izdelan na osnovi scenarijev, prepoznanih v Oceni ogroženosti in Varnostnem poročilu,
- **Načrt alarmiranja reševalnih enot**, ki je usklajen z Načrtom zaščite in reševanja in določa način alarmiranja za različne vrste nesreč,
- **Shema obveščanja** - znotraj sistema Luka Koper v povezavi z občinskim sistemom obveščanja,
- **Presoje o vplivih na okolje** za vse obstoječe in predvidene obrate, ki predstavljajo vpliv ali potencialni vpliv na okolje,
- **Poslovniki za čistilne naprave in obrate za predelavo odpadkov.**

Navedeni dokumenti so usklajeni na lokalni in nacionalni ravni.

Na 18 mesecev izvajamo praktične preizkuse ukrepanja v izrednih razmerah (»suhe vaje«) za preverjanje celotnega načrta zaščite in reševanja ob nesrečah z nevarnimi snovmi. Vsako leto pa izvajamo še interne delavnice o problematiki tveganj za okolje.

5.5 obvladovanje okoljskih tveganj

Pomemben korak pri ohranjanju in izboljševanju stanja okolja je zmanjševanje tveganja za nastanek izrednih dogodkov ter izboljševanje postopkov za ukrepanje.

Na nivoju družbe in organizacijskih enot letno pripravljamo in vzdržujemo sezname potencialnih okoljskih nevarnosti in nevarnosti za zaposlene ter ocenjujemo stopnje ogroženosti zaradi

možnosti nastanka večjih nesreč. Sezname in ocene revidiramo enkrat letno, hkrati z registrom okoljskih vidikov v sklopu okoljskega načrtovanja in načrtovanja varstva zaposlenih.

Potencialna tveganja na nivoju luke obvladujemo:

- z rednimi in zakonsko predpisanimi meritvami, ki jih izvajajo pooblašene organizacije,
- z rednimi internimi nadzori,
- z izvajanjem preventivnih ukrepov, ki so posebej opredeljeni za vsak terminal oz. tehnološki postopek,
- z rednim izvajanjem preventivnih vaj,
- s stalnim preventivnim in periodičnim izobraževanjem zaposlenih,
- z učinkovitim ukrepanjem in nadzorom,
- z uvajanjem novih tehnoloških rešitev ter s spremljanjem uresničevanja sprejetih ukrepov.

6 politika okolja, varnosti in zdravja

V Luki Koper se zavedamo svoje odgovornosti do zaposlenih in okolja, v katerem delujemo. Zato dejavnosti družbe usmerjamo tako, da z uvajanjem varnostnih ukrepov nenehno izboljšujemo delovne razmere, zmanjšujemo tveganje nastanka poškodb in zdravstvenih okvar ter vztrajno zmanjšujemo škodljive vplive na okolje. Z lastno sodobno opremo uspešno ukrepamo in odpravljamo posledice ob onesnaženju na morju. Izdelana politika varstva okolja ter varnosti in zdravja pri delu je usklajena z vsemi našimi strateškimi cilji.

Celostno uresničujemo svojo vizijo z izvajanjem poslovne politike, politike okolja, varnosti in zdravja

ter ostalih politik na posameznih specifičnih področjih. Za udejanjanje načel trajnostnega razvoja je ključna politika okolja ter varnosti in zdravja.

Vsako leto namenjamo znatna sredstva za izboljševanje sistema ravnanja z okoljem in varstva pri delu.

Okoljske investicije v letu 2009 so bile sicer zaradi gospodarske krize in trenutnih razmer v podjetju nekoliko nižje, vendar zadostne za doseganje zastavljenih dolgoročnih in kratkoročnih ciljev.

izdatki za okoljevarstvene aktivnosti in ekologijo

Leto	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Znesek (€)	719.121	1.909.911	3.450.497	2.367.965	3.134.853	4.481.317	2.571.371

zavezani smo k trajnostnemu razvoju

V neposredni bližini pristanišča se tudi z našo pomočjo razvija Naravni rezervat Škocjanski zatok, največje polslano mokrišče v Sloveniji, ki prebivalcem predstavlja zeleno oazo za rekreacijo in sprehode.

politika okolja, varnosti in zdravja

Skrb za okolje, varnost in zdravje pri delu je sestavni del politike vodenja in organizacijske kulture skupine Luka Koper.

Po načelih proaktivnega delovanja dobro komuniciramo z notranjo in zunanjo javnostjo. Z ozaveščanjem in usposabljanjem razvijamo ekološko zavest vseh udeležencev poslovnega procesa ter gojimo skupno okoljevarstveno kulturo družbe. Vodstvo družbe skladno s strategijo skrbi za okolje tako na morju kot na kopnem, za varnost in zdravje ter v tem okviru celovito določa cilje, ki jih tudi izpolnjuje in vsem zaposlenim nudi osebni zgled.

Vsi zaposleni smo zavezani izpolnjevati veljavne zakonske zahteve in standarde za področje okolja, varnosti in zdravja. Stalna skrb za izboljševanje stanja nam nalaga, da skrbno izbiramo in izobražujemo zaposlene ter redno preverjamo njihovo strokovno usposobljenost. Prav tako preverjamo usposobljenost naših dobaviteljev, partnerjev in drugih strank. Z navedenimi aktivnostmi, ki so plod odgovornega ravnanja vodstva, sistematično vpeljujemo načela varovanja okolja, varnosti in zdravja v sistem vodenja družbe.

Pri našem vsakodnevem delu smo dolžni:

- Delovati skladno s predpisi in internimi navodili.
- Spremljati in meriti okoljske vplive ter v primeru odstopanj od normativov ustrezno ukrepati.
- Varovati morje na področju luškega akvatorija.
- Racionalno porabljati energente in naravne vire ter smotrno ravnati z odpadki.
- Prepoznavati, spremljati in analizirati vse vrste vplivov na okolje ter negativne vplive postopoma zmanjševati oziroma odpraviti.
- Zmanjševati emisije toplogrednih plinov.
- Prizadevati si za vpeljavo najsodobnejše in najbolj čiste tehnologije, ki zagotavlja varovanje okolja in zdravja pri delu ter s tem v največji možni meri preprečiti izredne dogodke.
- Skrbeti za varnost zaposlenih in ostalih udeležencev v pristanišču.
- Sprotno prepoznavati tveganja, ki so povezana z našimi aktivnostmi. Za preprečevanje ali zmanjševanje vplivov morebitnih nesreč uporabljamo preverjene postopke in standarde, ki so sestavni del našega sistema zagotavljanja varnosti.
- Vzdrževati aktualnost podatkov oziroma informacij o okoljskih in varnostnih tveganjih s sprotnim ovrednotenjem sprememb v procesih in opremi, organiziranosti in osebah, udeleženih v tehnološkem procesu.
- Preprečevati možnost nesreč, ki bi lahko povzročile poškodbe ljudi ali škodo v okolju.
- Zaznavati nastale izredne dogodke ali situacije, ki so skoraj privedle do tega ter o njih sprotno poročati.
- Razširjati osveščenost med zaposlene in jih usposabljati za področje okolja, varnosti in zdravja tako v matični kot v odvisnih družbah.

Skrb za okolje, varnost in zdravje ter dobro počutje na delovnem mestu je pri našem vsakodnevnem delu vedno na prvem mestu. Naša dolžnost je, da ohranimo čisto okolje tudi za rodove, ki prihajajo za nami. Le s skupnimi močmi zmoremo tako zastavljene cilje uspešno uresničevati.

dr. Gregor Veselko
Predsednik uprave
Oktober 2009

7 predstavitev pomembnih okoljskih vidikov in rezultatov delovanja

7.1 emisije v ozračje

predstavitev področja

Že vrsto let si prizadevamo za stalno zmanjševanje emisij v ozračje, ki nastajajo pri izvajanju pristaniških dejavnosti. Glavni izvori emisij so:

- Pretovarjanje in skladiščenje sipkih tovorov kot so premog, železova ruda, soja, pšenica in glinica. Pri teh dejavnostih nastajajo emisije prahu.
- Pretovarjanje in skladiščenje tekočih tovorov kot so naftni derivati in o-ksilen. Pri teh dejavnostih nastajajo emisije hlapnih organskih substanc.
- Raba tekočih energentov in pogonskih goriv za luško mehanizacijo, pri čemer nastajajo prah in emisije toplogrednih plinov.

Sistemi skladiščenja in pretovarjanja omenjenih tovorov so v Luki Koper grajeni skladno z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami (ti. BAT) in so pogoj za pridobitev gradbenih ter uporabnih ter okoljevarstvenih dovoljenj. Primeri uporabe BAT tehnik v Luki Koper so:

- v rezervoarje za naftne derivate vgrajujemo plavajoče membrane, gradimo rezervoarje s

fiksni strehami, ki zmanjšujejo emisije snovi v ozračje,

- vgrajujemo sisteme za rekuperacijo hlapov pri prečrpavanju goriv v premične enote,
- bela oziroma odsevna barva rezervoarjev zmanjšuje emisije snovi v ozračje,
- pri pretovarjanju tovora uporabljamo sodobne tehnike: avtomatizacija procesa pretovora, zmanjševanje poti padanja pri iztresanju tovora, uporaba teleskopskih cevi, uvajanje zaprtih transportnih poti in protiprašnih ograj,
- ključne tovore skladiščimo v silosih, če je le praktično možno in ekonomsko izvedljivo,
- uvajamo tehnične in organizacijske ukrepe za zmanjševanje emisij na mestu izvora. Uporabljamo tehnike pršenja z vodo, opuščamo dovažanje in odzemanje tovora pri neugodnih vremenskih razmerah, ozelenjujemo okolico, zmanjšujemo število mest za pretovarjanje in številne druge ukrepe.

Za razumevanje problematike kakovosti zraka na območju pristanišča in bližnje okolice je ključno razumevanje, da emisije, ki vplivajo na kakovost zraka, nastajajo tudi izven našega območja pristanišča. Izpostavljamo predvsem dva pomembna vira:

- ceste, ki obkrožajo območje pristanišča in
- emisije iz ladij, ki priplujejo v pristanišče.

Število privezanih ladij v pristanišču po letih

Leto	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Število vseh ladij	1.890	2.038	2.262	2.234	2.227	1.895

A large container ship is docked at a port. The foreground is dominated by a complex, white metal structure, likely part of a crane or conveyor system, with many diagonal beams and horizontal runways. In the background, the ship's deck is visible, covered with stacks of colorful shipping containers in shades of blue, yellow, red, and green. The ship's white superstructure with several windows is visible in the lower right. The overall scene is bright and industrial.

mislimo zeleno, delujemo zeleno

S stalnimi tehnološkimi izboljšavami in investicijami v zeleno tehnologijo zmanjšujemo porabo energije. Z novim sistemom AFE (Active Front End Technology), vgrajenim v delovne stroje, v električno omrežje vračamo do 10% električne energije.

Cestni promet je le deloma povezan z dejavnostmi družbe, število ladijskih prihodov in odhodov pa neposredno vpliva na aktivnosti v Luki Koper.

Ukrepi stalnega zmanjševanja emisij izpušnih plinov vključujejo: investicije v opremo, intenzivno povečevanje števila železniških transportov, prehod na električni pogon mehanizacije, uvajanje plinskih kotlov, širitev mreže zalednih terminalov,

uporaba nove garažne hiše, načrtovana gradnja novega vhoda v pristanišče (razbremenitev mestnega prometa) in novega kamionskega terminala (umik iz mestnega jedra).

primeri uporabljenih tehnologij za zmanjševanje emisij v ozračje:

slika zgoraj: prhanje deponije in 11-meterska protiprašna ograja okrog deponije premoga in železove rude

slika levo zgoraj: zaprt sistem skladiščenja (silos) ter zaprt sistem transporta sipkih tovarov

slika levo spodaj: protiprašna zavesa pri pretovarjanju sipkih tovarov

Na kvaliteto izpušnih plinov iz ladij nimamo direktnega vpliva, vendar smo v okviru državnega lokacijskega načrta za pristanišče vključili tudi možnost elektrifikacije pomolov, ki bi omogočila priklop ladij na elektriko.

priklop na električne postaje kot primer organizacijskega ukrepa za zmanjšanje emisij:

slika desno zgoraj: priključna omarica za napajanje vlačilcev
slika desno spodaj: priključna omarica za napajanje hlajenih kontejnerjev

primeri uporabljenih tehnologij za zmanjševanje emisij v ozračje:

slika levo: naprava za hlajenje s tekočim dušikom pri prečrpavanju alkoholov

Na obali, ki meji z mestnim jedrom, smo že vgradili elektrifikacijsko postajo za vlačilce in tako delno pripomogli k zmanjšanju emisij izpušnih plinov ter emisij hrupa.

V sklopu zmanjševanja emisij v ozračje si prizadevamo tudi za zmanjševanje emisij CO₂. V okviru evropskega projekta CLIMEPORT "Mediterranean Port's Contribution to Climate Change Mitigation", sodelujemo s sredozemskimi pristanišči in z energetskimi agencijami. Skupaj iščemo rešitve za učinkovitejšo rabo energije in posledično zmanjševanje emisij toplogrednih plinov. V letu 2009 smo na podlagi skupne metodologije izračunali ogljični odtis koprškega pristanišča, ki vključuje emisije CO₂, CH₄ in N₂O ter freonov. V letu 2009 smo z direktnimi in indirektnimi emisijami sprostili v ozračje 49.543 ton CO₂-eq oziroma 3,77 ton CO₂-eq na pretovorjeno tono blaga.

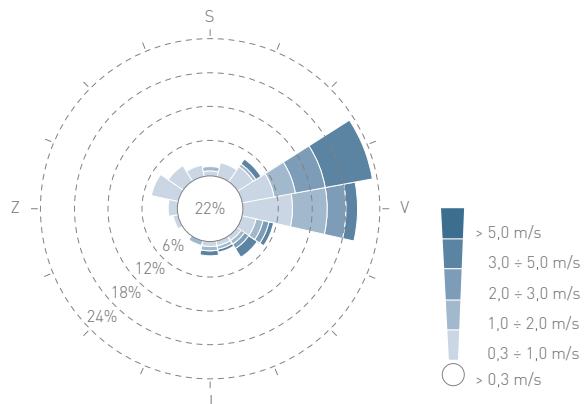

predstavitev rezultatov ukrepov za odpravljanje prašenja

Zakonsko predpisane meritve redno izvajajo pooblaščenice organizacije. Na vseh merilnih mestih dosegamo boljše rezultate - nižje vrednosti od predpisanih mej. Poleg zakonsko predpisanih meritev izvajamo še raziskovalne naloge s področja ugotavljanja prašenja. Z dodatnimi meritvami pridobivamo pomembne informacije, kar nam omogoča boljše razumevanje problematike ter bolj učinkovito izvajanje projektov izboljšav. Na emisije snovi v zrak pomembno vplivajo vremenske razmere.

V nadaljevanju podajamo ključne rezultate, ki jih dosegamo na področju kakovosti zraka na območju pristanišča in v njegovem vplivnem območju.

vetrovne razmere v letu 2009, izmerjene z mobilno postajo, ki se nahaja na severni točki pristanišča

količine celokupnega prahu znotraj pristanišča

Količine celokupnega prahu (prašne usedline) merimo na desetih mestih znotraj pristanišča. Slika prikazuje povprečno letno vrednost vseh merilnih mest. V zadnjih dveh letih opažamo, da so količine celokupnega prahu na nekaterih merilnih mestih višje. Ocenjujemo, da je to posledica nadaljnega razvoja Luke Koper, predvsem intenzivnih gradbenih del (podaljševanje I. in II. pomola). Večina gradbenih del se bo v 2010 na tem delu zaključila. Ugotavljamo, da so lahko povišane vrednosti na nekaterih mestih tudi posledica dejavnosti pretovora terminala sipkih tovorov. V prihodnjem letu bomo pričeli s projektom zmanjšanja prašenja pri pretovarjanju sipkih tovorov.

prikaz nekaterih merilnih mest izven območja pristanišča, kjer ugotavljamo skupno količino prahu

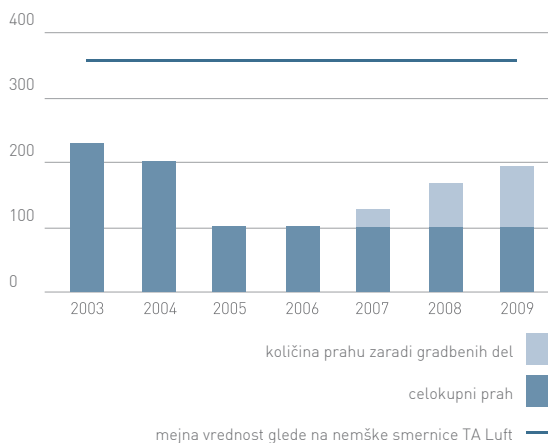

količine celokupnega prahu izven luškega območja

Vsebnost celokupnega prahu (prašne usedline) spremljamo tudi na mestih izven območja pristanišča, v naseljih Ankaran in Rožnik ter v centru mesta Koper.

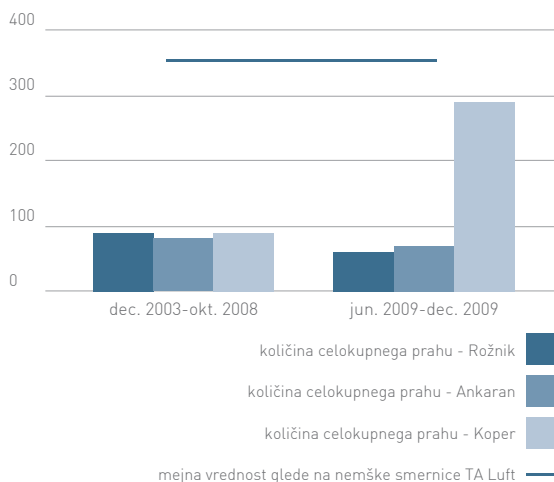
Izmerjene celotne letne količine prahu v okolici pristanišča so za približno 30% nižje kot znotraj pristanišča. V 2009 smo v smeri mesta Koper zabeležili povišane vrednosti prašnih usedlin. Ocenjujemo, da je povišanje povezano z intenzivnimi gradbenimi deli podaljševanja I. in II. pomola, saj se podobni rezultati kažejo tudi na merilnih mestih znotraj pristanišča v smeri Kopa.

količine celokupnega prahu znotraj pristanišča (mg/m² dan)

Za celokupne količine prahu ni zakonskih omejitev, obstajajo pa nemške smernice (TA Luft), po katerih je mejna dovoljena letna vrednost 350 mg/m²dan in nam v Luki Koper služi kot interni kriterij. V letu 2010 bomo v sodelovanju s Primorskim inštitutom za naravoslovne in tehnične vede Koper z Univerze na primorskem

količine celokupnega prahu izven pristanišča (mg/m²dan)

Izmerjene skupne prašne usedline na območju pristanišča so bistveno nižje od normativov nemškega standarda TA Luft.

izdelali model širjenja prahu izven pristanišča, s katerim bomo lahko natančneje ugotavljali dejanske vplive pristanišča in drugih dejavnikov.

količine zdravju škodljivih prašnih delcev (PM₁₀)

V pristanišču posebej spremljamo tudi prisotnost prahu, katerega velikost delcev ne presega 10 µm. Količino zdravju škodljivih delcev (PM₁₀) spremljamo z najsodobnejšo merilno opremo že od leta 2003 v neposredni bližini deponije premoga (merilno mesto 1).

Na merilnem mestu 2 (smer proti Bertokom) smo pričeli z meritvami marca 2008, vrednosti na tem mestu so nižje kot na merilnem mestu 1 (v letu 2009 so vrednosti na merilnem mestu znašale 20 µg/m³). Na merilnem mestu 2 bomo v začetku 2010 postavili novo, sodobno merilno postajo.

Na merilnem mestu 3 (smer proti Ankaranu) pa smo z meritvami pričeli decembra 2008.

merilna mesta zdravju škodljivih prašnih delcev (PM₁₀)

Meritve PM_{10} so od julija 2009 dostopne vsem zainteresiranim javnostim na spletni strani pristanišča (on-line). Letno povprečje meritev znaša $24 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Za ciljno vrednost kakovosti zunanje zraka velja zakonsko določena vrednost $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Letne rezultate meritev (merilno mesto 1) smo primerjali z meritvami PM_{10} v drugih krajih po Sloveniji, ki jih izvaja Agencija Republike Slovenije za okolje. Primerjava pokaže, da so izmerjene imisije na območju pristanišča nižje kot v drugih mestih v Sloveniji. Iz prikaza so razvidne povprečne letne koncentracije luškega merilnega mesta in drugih krajev po Sloveniji.

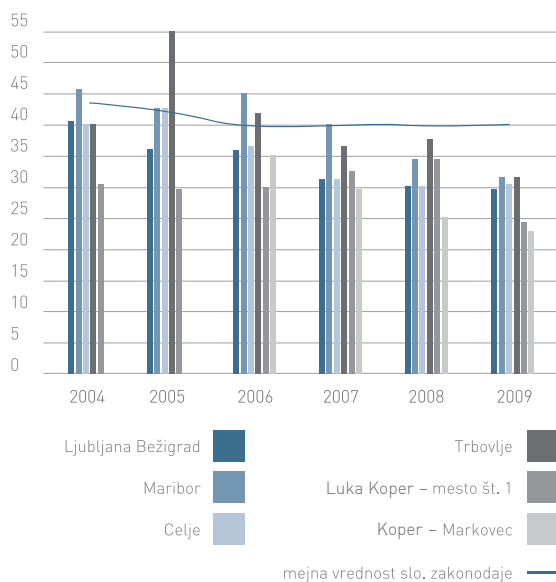
merilna mesta ter sodobne merilne naprave za izvajanje meritev PM_{10} delcev in meteoroloških podatkov:

slika levo zgoraj: merilno mesto 1

slika levo spodaj: merilno mesto 2

slika desno zgoraj: merilno mesto 3

primerjava letnih koncentracij prašnih delcev PM_{10} v pristanišču (merilno mesto1) in drugih merilnih mest po Sloveniji ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)

emisije prašnih delcev na ključnih izvorišnih v pristanišču

Te meritve so zakonsko predpisane in jih izvajamo v neposredni bližini vira prahu (npr. pri natovarjanju/raztovarjanju vagonov, tovornjakov, ladij). Na vsakem terminalu je več merilnih mest. Iz leta v leto se število meritev spreminja, bodisi zaradi obsega in tipa pretovora ali zaradi sprememb zakonodaje. Mejna dovoljena vrednost je odvisna od masnega pretoka in posledično od

vremenskih razmer. Mejna dovoljena vrednost emisij glede na pretok celotnega prahu znaša $50 \text{ mg}/\text{m}^3$ oziroma $150 \text{ mg}/\text{m}^3$. Rezultati meritev v Luki Koper so skladni z zakonodajo.

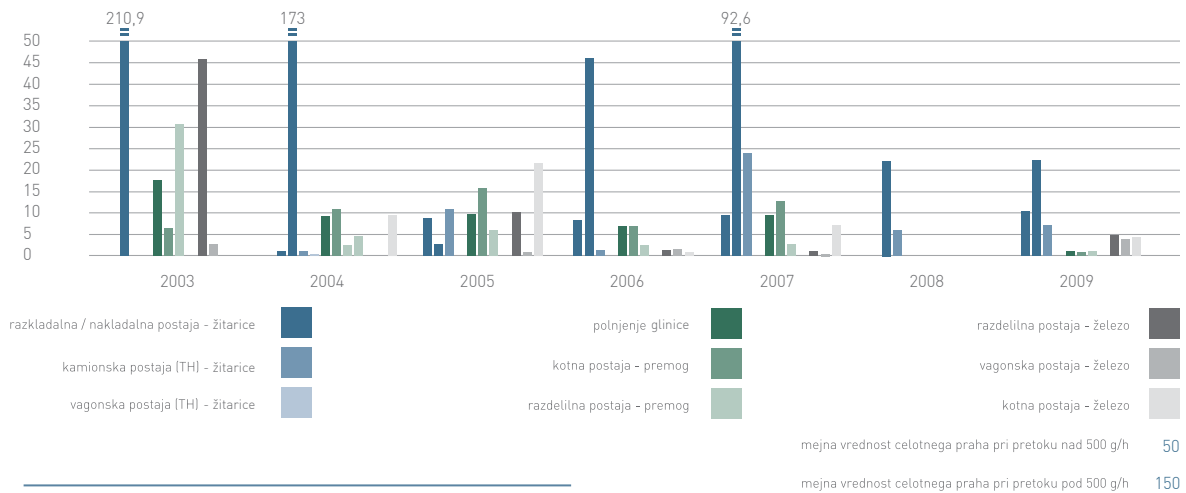
Pri meritvah emisij prahu je v preteklih letih izstopalo eno merilno mesto – raztovarjanje žit iz kamionov in vagonov. Že z bolj pazljivim ravnanjem pri stresanju materiala je učinek prašenja manjši in opazen pri meritvah v letu 2008 in 2009.

predstavitev rezultatov meritev emisij hlapnih spojin

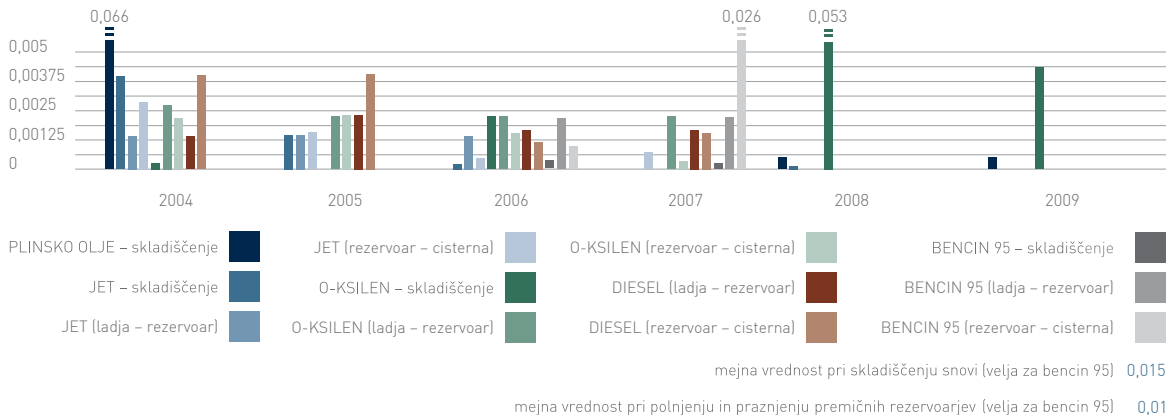
Glavni izvor emisij hlapnih spojin so različne dejavnosti na Terminalu tekočih tovorov (npr. polnjenje in praznjenje premičnih ali nepremičnih rezervoarjev, dihalni ventili rezervoarjev). Letne izgube hlapnih pretovornih spojin (naftnih derivatov in o-kislena) v zrak so prikazane na sliki. Pri pretovoru z omenjenimi kemikalijami ne presežemo zakonsko omejenih letnih izgub, ki za skladiščenje znašajo 0,01%, za naprave za polnjenje in praznjenje premičnih rezervoarjev pa 0,005%. Zakonodajne zahteve so predpisane le za manipulacije z bencinom, ki se uvršča med hlapne kemikalije.

Dovoljene izgube smo pri pretovarjanju bencina v vagonске cisterne prekoračili le v letu 2007. Omenjeno polnilno mesto se za pretovarjanje bencina ne uporablja več, uporabljamo le polnilna mesta s tehnologijo rekuperacije hlapov. Na terminalu smo zgradili še novo polnilno mesto, kjer bomo pri polnjenju in praznjenju premičnih naprav uporabljali posebno tehniko hlajenja s

izmerjene emisijske koncentracije prahu na različnih ključnih virih (mg/m³)

letne izgube hlapnih snovi določene na različnih merilnih mestih Terminala tekočih tovarov (%)

tekočim dušikom (kriogeno tehniko), ki preprečuje uhajanje hlapov.

pogled naprej: naši cilji in programi nadaljnjih izboljšav

Naš osnovni cilj je tudi v prihodnje (iz leta v leto) zmanjševati emisije snovi v zrak in zato nameravamo:

- redno spremljati kakovost zraka in meteorološke pogoje v pristanišču,
- podpirati raziskave na tem področju,
- izdelati model disperzije snovi v zrak iz pristanišča (skupen projekt s Primorskim inštitutom za naravoslovne vede),
- investirati v posodabljanje opreme za zmanjševanje emisij v zrak,
- iskati dodatne, alternativne vire tehnološke vode za vlaženje materiala,
- sanirati hidrantno omrežje in dvigniti prhe na deponiji za še večjo učinkovitost vlaženja tovora,
- pridobiti okoljevarstveno dovoljenje za emisije snovi v zrak. Rok za pridobitev dovoljenja je 31.12.2011.

7.2 odpadki

Posledica delovanja pristanišča je nastanek raznovrstnih odpadkov, ki jih ločeno zbiramo, recikliramo, predelujemo in predajamo.

Nastajajo tri skupine odpadkov:

- odpadki iz luških dejavnosti (npr. ostanki tovora, odpadni les, odpadna embalaža, odpadne kovine, mešani komunalni odpadki),
- ostali odpadki na območju pristanišča (odpadki uporabnikov ekonomske cone) in
- ladijski odpadki, ki jih predajajo ladje zasidrane v koprskem pristanišču (npr. fekalne vode, zaoljene vode, kuhinjski odpadki, odpadna embalaža ter mešani komunalni odpadki).

Opravljam tudi obvezno državno gospodarsko javno službo zbiranja ladijskih trdnih in tekočih odpadkov na območju koprskega pristanišča.

Operativne dejavnosti zbiranja, predelave in oddajanja vseh vrst odpadkov izvaja hčerinska družba Luka Koper INPO, d.o.o.

prevzem odpadkov z ladje

predstavitev pomembnih tehnologij ravnanja z odpadki

ločeno zbiranje odpadkov

Ločeno zbiranje odpadkov temelji na ločevanju odpadkov na izvoru: na terminalih, pri uporabnikih ekonomske cone in na ladjah.

Luka Koper je že leta 1997 vzpostavila Center za ravnanje z odpadki. V njem se zbirajo in po potrebi dodatno sortirajo nastali odpadki. Nekatere med njimi predelamo v samem Centru, druge pa oddajamo v nadaljnjo predelavo pooblaščenim predelovalcem. Tako izboljšujemo čistočo in podobo okolja ter povečujemo ekonomičnost poslovanja.

center za ravnanje z odpadki

kompostiranje zbranih organskih odpadkov

Za potrebe organskih odpadkov (les, sadje, soja, ipd.), je v Centru za ravnanje z odpadki kompostarna, kjer omenjene odpadke predelamo v kompost.

Pri predelavi odpadkov sodelujemo tudi s podjetji izven naše družbe. Med večjimi je Komunala Koper, od katere v predelavo prevzemamo biološke odpadke primerne za kompostiranje (zeleni rez). Kompostarna ima ustrezno okoljevarstveno dovoljenje.

obrat za predelavo zaoljenih ladijskih vod

Pristanišče upravlja tudi z obratom, ki je namenjen sprejemu ter obdelavi zaoljenih ladijskih vod, ki smo jih dolžni prevzeti. Izločeno odpadno olje odvažamo na sežig, nastalo odpadno vodo pa predamo na komunalno čistilno napravo.

kompostiranje organskih odpadkov

obrat za predelavo zaoljenih ladijskih vod

Na obratu, ki ima veljavno okoljevarstveno dovoljenje, poteka projekt posodobitve tehnologije čiščenja odpadnih vod.

namenski prostor za zbiranje nevarnih odpadkov

V letu 2010 bomo v Centru za ravnanje z odpadki posodobili obrat za zbiranje nevarnih odpadkov (npr. ostankov barv, lakov, odpadnih zdravil z ladij, baterij, zaoljenih krp, pepela z ladij).

količina luških odpadkov

Na območju pristanišča letno zberemo povprečno 4.000 t odpadkov, od tega 2.900 t ločeno zbranih odpadkov, 500 t mešanih komunalnih odpadkov in 600 t ladijskih odpadkov.

količina ladijskih odpadkov

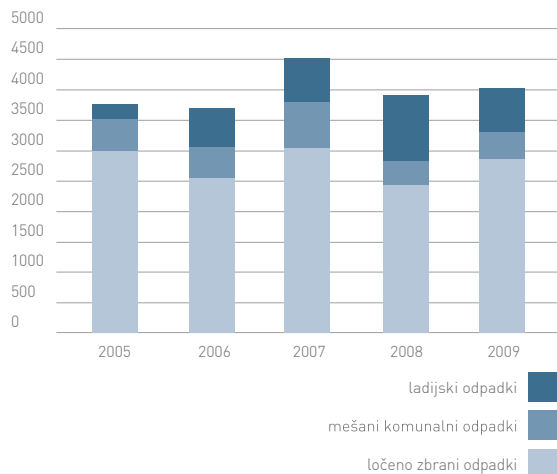
Nevarni ladijski odpadki predstavljajo največji delež zbranih nevarnih odpadkov.

To so predvsem ladijska (kalužna) olja, kuhinjski odpadki I. kategorije, zaoljene krpe, odpadne baterije, zdravila, pepel, ipd.

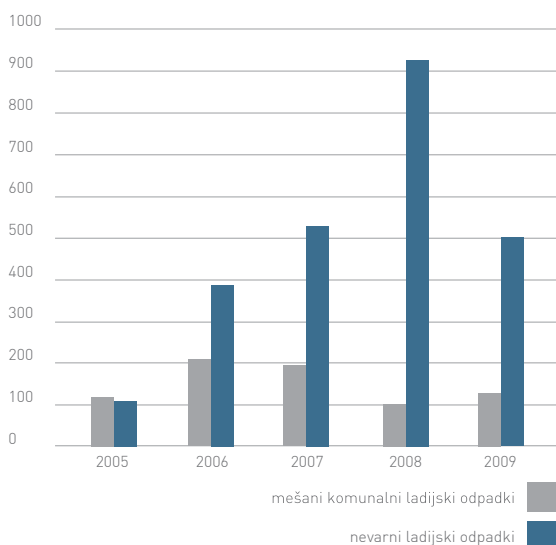
Nevarne odpadke predajamo organizacijam, ki so pooblašene za prevzem, predelavo in odstranjevanje tovrstnih odpadkov.

Okoljevarstveno dovoljenje obrata za predelavo kalužnih olj je trenutno omejeno na 1.100t.

količine zbranih odpadkov v pristanišču (t)

količine prevzetih ladijskih odpadkov (t)

Večja osveščenost ladjarjev, večji nadzor inšpekcijskih organov nad oddajanjem ladijskih odpadkov in ustrezne pristaniške zmogljivosti prispevajo k zviševanju količin oddanih odpadkov.

S tem zmanjšujemo nevarnost onesaženja morja zaradi morebitnega neustreznega ravnanja z odpadki iz ladij. Zaradi upada števila ladij, je delež oddanih ladijskih odpadkov (predvsem ladijskih kalužnih olj) v letu 2009 v primerjavi s prejšnjim letom nižji.

ločeno zbrani odpadki v pristanišču

Ker je ustrezno ravnanje in gospodarjenje z odpadki iz dneva v dan bolj pomembno, predvsem z vidika ustreznega zbiranja, ločevanja, hranjenja in predelave, je pomembno, da se svoje vloge zavedamo vsi zaposleni in tudi ostali, ki opravljajo svojo dejavnost na območju našega pristanišča.

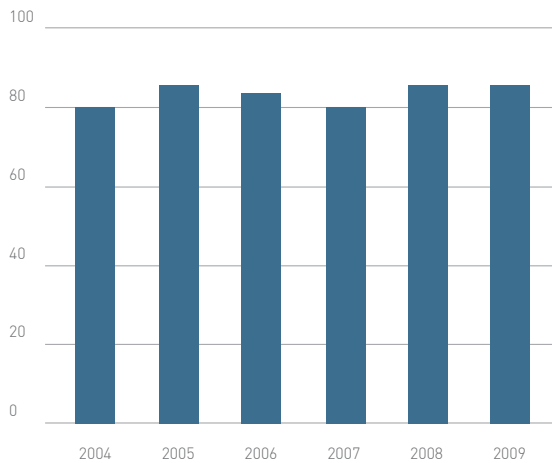
V pristanišču v povprečju ločeno zberemo več kot 80% odpadkov, ločeno zbrane frakcije odpadkov pa se nadalje uporabljajo kot sekundarne surovine.

ravnanje z izkopanim odpadnim materialom bivše luške deponije odpadkov

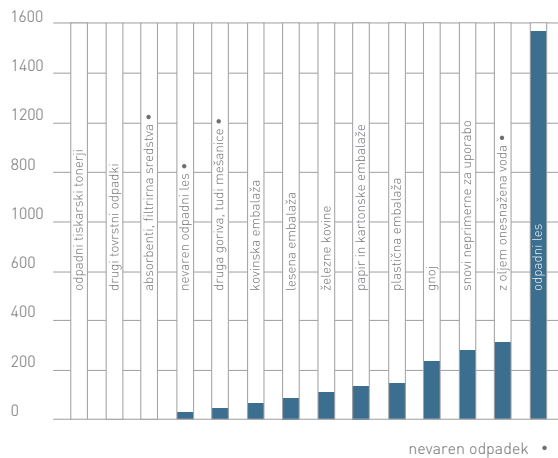
Do izgradnje Centra za ravnanje z odpadki smo po tedaj veljavni zakonodaji odlagali material na za to predvideno mesto. Še 10 let po zaprtju odlagališča (leta 2005) smo spremljali kvaliteto izcednih voda. Na delu področja bivšega odlagališča pa se gradi Ankaransko vpadnico. Pri gradnji je prišlo do izkopa odpadkov.

Izvedli smo vse potrebne aktivnosti, da smo zagotovili ustrezno ravnanje z izkopanim odpadnim materialom. Izkopan odpadek je bil s strani pooblaščenice organizacije ocenjen kot nenevaren odpadek oziroma kot izkopan material, ki ne vsebuje nevarnih snovi. Takega smo lahko vgradili nazaj na mestu izkopa kot protihrupna zaščita, ki preprečuje širjenje hrupa s ceste proti Škocjanskemu zatoku.

odstotek ločeno zbranih odpadkov (%)

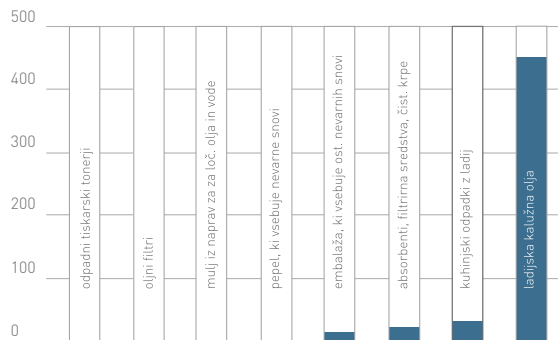
količina ločeno zbranih vrst odpadkov (t)

ločeno zbiranje odpadkov

količina in vrste nevarnih ladijskih odpadkov v letu 2009 (t)

pogled naprej: naši cilji in programi nadaljnjih izboljšav

- Uvajanje okoljsko sodobnih načinov ravnanja z odpadki z možnostjo pridobivanja energije,
- ohranjanje deleža ločeno zbranih odpadkov nad 80%.

7.3 hrup

Pristanišče pri opravljanju svoje dejavnosti povzroča hrup. Izvajamo kontinuirane meritve, čeprav je zakonsko predvidena frekvenca enkrat na vsake 3 leta. V okviru projektne študije »Emisije hrupa pristanišča« merimo raven hrupa na treh mejnih točkah pristanišča ter tako skušamo preventivno prepoznati večje vire hrupa oziroma hrupne dogodke.

Smo prvi industrijski obrat v Sloveniji, ki je pričel s kontinuiranimi meritvami hrupa in jih prikazujemo on-line na portalu za trajnostni razvoj pristanišča (www.zivetispristaniscem.si).

Glavni izvori hrupa v pristanišču se pojavljajo zaradi aktivnosti pri pretovarjanju blaga in uporabe luške mehanizacije. Zaznaven vir hrupa v pristanišču pa povzročajo tudi ladje, ki morajo imeti zaradi nemotenega delovanja stalno prižgane motorje.

Na hrup ladij pristanišče nimamo neposrednega vpliva, z elektrifikacijo pomolov pa bo ladjam v bodoče omogočen priklop na omrežje.

V zadnjih letih smo izvedli naslednje ukrepe za zmanjševanje ravni hrupa:

- izvajanje hrupnejših aktivnosti smo prestavili v notranjost pristanišča,
- nekatere operativne dejavnosti smo glede stopnje povzročene hrupa optimizirali,
- izdelali smo karte hrupa, preko katerih načrtno spremljamo izboljšave na tem področju,
- izdelujemo protihrupne elaborate za večje vire hrupa,
- iz mestnega jedra smo umaknili del pristaniške dejavnosti ter ga v skladu z interesi lokalne skupnosti nadomestili s potniškim terminalom,
- uvajamo elektrifikacijo infrastrukture na pristaniških obalah.

merilna mesta za kontinuirane meritve hrupa

Pri meritvah hrupa uporabljamo najsodobnejše tehnike merjenja, spremljanja in prikazovanja rezultatov, ki jih priporočajo smernice za to področje. V ta namen izdelujemo tudi letne karte hrupa, ki natančno prikazujejo območja ravni hrupa znotraj pristanišča in neposredne okolice. Pri izdelavi karte hrupa so uporabljene kontinuirane meritve, kratkotrajne meritve in modeliranje širjenja hrupa.

Karta hrupa je namenjena predstavitvi širjenja hrupa iz kompleksnega vira hrupa, kot je Luka Koper, na okolico in neposredne sosedse. Prikazuje izračunano obremenitev s hrupom glede na podatke o zvočnih močeh (večinoma pridobljene na osnovi meritev, delno pa izračunane glede na podatke o kapacitetah naprav), podatke o prometu na območju

Luka Koper ter hrupa prometa okoliških cest glede na letno povprečje (štetje prometa). Prednost karte hrupa je, da nam z barvnim grafičnim prikazom pokaže, kakšna je obremenitev s hrupom glede na

merilna mesta ter sodobne merilne naprave za izvajanje meritev hrupa:

slika desno zgoraj: smer Bertoki

slika desno spodaj: smer Ankaran

slika levo: smer Koper

vnesene podatke. V karti hrupa je upoštevan tudi vpliv cestnega prometa, ki je v lokalnem okolju na obrobem področju pristanišča, pomemben vir hrupa.

Povprečna letna raven hrupa na mejni točki pristanišča z mestnim jedrom Kopra znaša med 53 in 61 dB, vendar je v tej vrednosti upoštevan tudi vpliv cestnega prometa, ladij, marine in drugih

dejavnosti, ki so pomemben vir hrupa, lociran na obrobem področju pristanišča. Ne glede na zunanje vplive smo si zastavili cilj zmanjšati nočno raven hrupa na 48 dB.

Območje pristanišča spada v IV. stopnjo varstva pred hrupom. Meje območja so na kartah hrupa označene z modro črto. Neposredna okolica pristanišča pa se uvršča v III. stopnjo varstva pred hrupom.

karta hrupa za dnevni čas obratovanja pristanišča

karta hrupa za nočni čas obratovanja pristanišča za leto 2009

območja ravni hrupa

- 35 dB(A)
- 40 dB(A)
- 45 dB(A)
- 50 dB(A)
- 55 dB(A)
- 60 dB(A)
- 65 dB(A)
- 70 dB(A)
- 75 dB(A)
- 80 dB(A)
- 80 dB(A)

Viri hrupa
22:00 - 06:00
Višina izračuna: 4m
Raster: 10m

Sup. 1
2010LD
13.05.2010
M1: 5724

Karta virov hrupa
povprečne dnevne ravni hrupa
Ldan

LUKA KOPER
Vojkovo nabrežje 38
6501 Koper

ZVD, d.d.
Chengdujska c.25
1000 Ljubljana
www.zvd.si

zakonsko predpisane mejne vrednosti ravni hrupa

Stopnja varstva pred hrupom	L dan Mejna vrednost za dnevni čas [dBA]	L večer Mejna vrednost za večerni čas [dBA]	L noč Mejna vrednost za nočni čas [dBA]	L dvn Mejna vrednost za dnevno povprečje [dBA]
III. območje	58	53	48	53
IV. območje	73	68	63	73

pogled naprej: naši cilji in programi v smeri nadaljnjih izboljšav

- Podpora raziskavam in razvoju na področju zmanjševanja ravni hrupa,
- elektrifikacija pomolov, kar predstavlja možnost priklopa ladij (ladijski motorji so v tem primeru izklopljeni in ne povzročajo hrupa),
- uporaba okolju in človeku primerne transportne mehanizacije,
- razvoj zalednih terminalov,
- pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja za emisije hrupa. Vlogo smo oddali v predpisanem roku,
- priprava ukrepov za kombiniranje zvočnih in svetlobnih opozorilnih naprav na mehanizaciji - še zlasti v nočnem času.

7.4 energija

Poraba energije predstavlja za pristanišče pomemben okoljski vidik. Energetsko učinkovitost uvajamo na vseh terminalih.

Glavni energenti, ki jih uporabljamo v Luki Koper, so električna energija, pogonsko gorivo za vozni park, kurilno olje in utekočinjen naftni plin za ogrevanje.

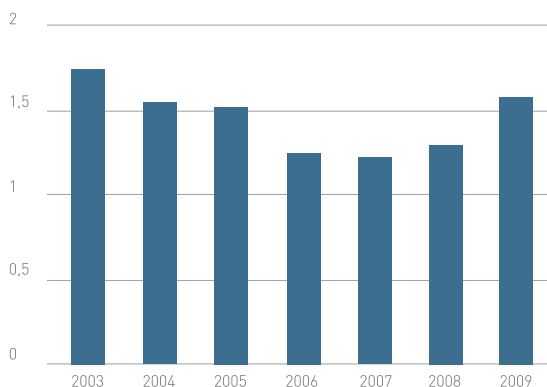
Pri kazalnikih porabe virov upoštevamo tako ladijski kot kopenski pretovor blaga, brez pretovora naftnih derivatov, ki jih na območju pristanišča opravlja podjetje Instalacija d.o.o.

Pričeli smo z izdelavo projektne dokumentacije za postavitev sončne elektrarne, ki bo nudila alternativni, zeleni vir električne energije.

poraba električne energije na pretovorjeno tono

Luka Koper pri svoji dejavnosti uporablja mehanizacijo, ki ima večinoma veliko nazivno moč ter posledično porabi veliko električne energije. Med večje porabnike električne energije uvrščamo obalna dvigala in strojnice za hlajenje živil na Terminalu za sadje. V zadnjih dveh letih smo na tem terminalu povečali število novih hlajenih skladiščnih kapacitet.

poraba električne energije na pretovorjeno tono (kWh/t)

pogled naprej: naši cilji in programi v smeri nadaljnjih izboljšav

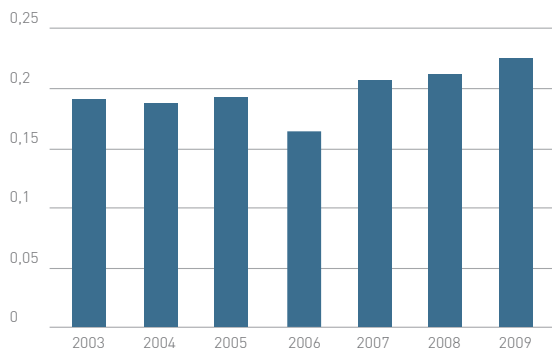
- Razvoj in uporaba tehnologij, ki omogočajo koriščenje odpadkov za pridobivanje električne energije, toplote,
- postavitve sončne elektrarne z nameščanjem solarnih panelov na strehe pristaniških hal,
- uporaba energetske učinkovitejše luške mehanizacije in alternativni viri pogona le teh (hibridni pogon, vodik, biogoriva).

7.5 pogonsko gorivo

poraba pogonskega goriva na pretovorjeno tono

Poraba fosilnega goriva se v zadnjih letih postopoma zvišuje, saj večina luške mehanizacije za pogon

poraba pogonskega goriva na pretovorjeno tono (l/t)

trenutno še uporablja fosilna goriva. Izjema so vsa luška dvigala na pomolih in nekateri viličarji, ki jih poganja elektrika. Povečevanje porabe goriva pripisujemo potrebi po transportu blaga na večje razdalje znotraj pristanišča. Zmanjševanje porabe fosilnega goriva je mogoče le z zamenjavo mehanizacije, ki uporablja alternativne ali hibridne pogone.

pogled naprej: naši cilji in programi v smeri nadaljnjih izboljšav

- Povečanje učinkovitosti internega transporta: optimalno koriščenje prevoznih sredstev in racionalna organizacija prometa,
- nadaljnji razvoj zalednih terminalov,
- uvajanje alternativnih energetskih virov za luško mehanizacijo.

7.6 voda

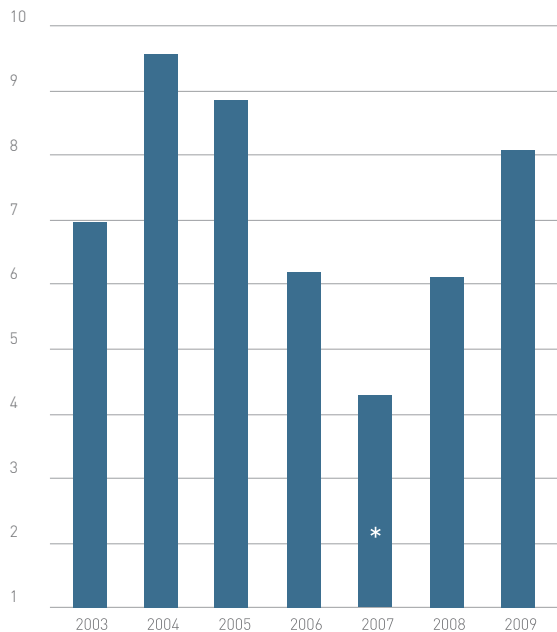
pitna voda

Vodovodno omrežje, preko katerega zagotavljamo pitno vodo v pristanišču, obsega približno 30 km cevovodov. Pitna voda se uporablja za sanitarne namene, za oskrbo ladij in za nekatere tehnološke namene (npr. za namakanje lesa, pri procesu hlajenja živil in za pranje luške mehanizacije).

Za zagotavljanje požarne varnosti imamo interna vodovodna omrežja vezana na požarna črpališča, ki zajemajo vodo iz morja. Za potrebe zmanjševanja prašenja uporabljamo vodo iz vrtin in zajeto meteorno vodo iz utrjenih površin (urejen recikel).

Vzpostavljen imamo nadzorni sistem porabe vode s števci, ki so povezani na računalnik v nadzornem centru. V letu 2004 smo uvedli sistem prepoznavanja vodnih izgub, s katerim beležimo okvare vodovodnega sistema ter posledično vodne izgube. Okvare na omrežju so posledica predvsem posedanja terena in deloma že dotrajanega vodovodnega sistema. Vodovodno omrežje postopoma zamenjujemo.

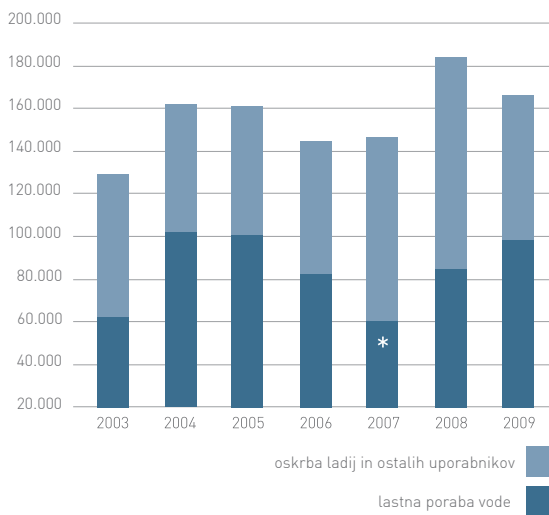
poraba pitne vode na pretovorjeno tono [l/t]

pogled naprej: naši cilji in programi v smeri nadaljnjih izboljšav

- Nadaljnja racionalizacija porabe pitne vode in iskanje drugih, okoljsko sprejemljivejših virov vode za tehnološke namene,
- uporaba padavinske vode za sanitarne ali tehnološke namene,
- recikel vode, kjer je to mogoče,
- projekt razsoljevanja morske vode in pridobivanja pitne ali tehnološke vode,
- zmanjševanje vodnih izgub v omrežju.

absolutna poraba vode [m³]

*pri merjenju količine vode smo leta 2007 odkrili tehnično okvaro števca, zaradi katerega je bila izmerjena manjša poraba vode

odpadna voda

Na področju pristanišča nastajajo predvsem sanitarne odpadne vode, ki jih deloma odvajamo v čiščenje na centralni čistilni napravi Koper, deloma pa prečiščujemo na lastnih malih komunalnih čistilnih napravah, v uporabi pa je še nekaj greznic. Male komunalne čistilne naprave in greznice imajo iztok v morje. Zato smo si zastavili cilj, da zmanjšamo obremenjevanje okolja s sanitarnimi vodami. To bomo dosegli tako, da greznice in male čistilne naprave v bližini javnega kanalizacijskega omrežja priključimo na javno omrežje, s čimer se vode še dodatno prečistijo na koprski centralni čistilni napravi. Kjer je oddaljenost do javne komunalne

vrste tehnoloških odpadnih voda v pristanišču, letne količine ter skladnost z zakonodajo

Vrsta tehnološke odpadne vode	Letne količine (m ³) v letu 2008	Letne količine (m ³) v letu 2009	Skladnost z zakonodajo v letu 2008	Skladnost z zakonodajo v letu 2009
Padavinske odpadne vode Terminala tekočih tovorov na I. pomolu	964	308	ustreza	ustreza
Tehnološke odpadne vode Terminala za živino	287	642	ustreza	ustreza
Tehnološke odpadne vode Pralnice luške mehanizacije	2176	1845	ustreza	ustreza
Padavinske odpadne vode Terminala za tekoče tovore na II. pomolu	2500	2712	ustreza	ustreza
Sanitarne odpadne vode	22500	22500	ustreza	ustreza
Padavinske odpadne vode	127800	127800	Meritve niso zakonsko predpisane	Meritve niso zakonsko predpisane

infrastrukture prevelika, pa bomo greznice zamenjali s sodobnimi malimi komunalnimi čistilnimi napravami.

Na 142 ha utrjenih površin pristanišča, zaradi padavinskega spiranja površin nastajajo tudi padavinske odpadne vode. Na teh površinah imamo vgrajene številne lovilce olj, ki preprečujejo možnost onesnaženja okolja v primeru morebitnih razlitij.

V pristanišču nastajajo tudi tehnološke odpadne vode in sicer:

- tehnološke odpadne vode Pralnice luške mehanizacije,
- padavinske odpadne vode Terminala tekočih tovorov na I. pomolu,
- tehnološke odpadne vode Terminala za živino,
- padavinske odpadne vode Terminala tekočih tovorov na II. pomolu.

Naštete tehnološke odpadne vode pred izpustom ustrezno očistimo na lastnih čistilnih napravah.

V pristanišču uporabljamo postopek vlaženja materiala kot ukrep za preprečevanje prašenja premogove deponije. Za to uporabljamo vodo iz vrtin, za katero je urejen recikel in se zato voda pri tem postopku ponovno uporabi, kolikor je pri procesu vlaženja ne izhlapi (ni iztoka v okolje).

Za emisije odpadnih voda teče postopek pridobivanja okoljevarstvenega dovoljenja (vlogo smo v roku oddali). Zakonski rok za pridobitev dovoljenja je 10.10.2009, vendar Ministrstvo za okolje in prostor prioriteto rešuje vloge, ki so vezane na obrate večjega tveganja in ne vloge vezane na okoljevarstvena dovoljenja glede emisij odpadnih voda.

Rezultati meritev kvalitete odpadnih voda v letu 2008 in 2009 izkazujejo izpolnjevanje predpisanih normativov.

pregled naprej: naši cilji in programi v smeri nadaljnjihboljšav

- Uporaba učinkovitih tehnologij za čiščenje odpadnih tehnoloških voda in zmanjševanje obremenjenosti odpadnih voda,
- ponovna uporaba prečiščenih odpadnih voda v druge tehnološke namene,
- odvajanje vseh luških sanitarnih vod v centralno koprsko kanalizacijsko omrežje oziroma čiščenje na modernih malih čistilnih napravah,
- pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja za emisije odpadnih vod,
- uporaba padavinskih vod v koristne namene.

7.7 svetlobno onesnaževanje

Svetlobno onesnaževanje v pristanišču nastaja zaradi osvetljevanja skladiščnih površin, delovišč, transportnih poti in tirov pri nočnem delu. Za izvajanje delovnega procesa moramo zagotavljati zadostno osvetljenost po predpisih za varno delo, hkrati pa s tem vplivamo na okolje.

Izvedli smo študijo za celovito uskladitev obstoječe zunanje razsvetljave v Luki Koper z Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja.

Ocenjujemo, da imamo že okrog 70% zunanje razsvetljave usklajene s to uredbo (zakonsko določen rok uskladitve je 2012).

poraba električne energije za razsvetljavo

Zaradi širitve pristanišča se tudi poraba električne energije za razsvetljavo z leti povečuje.

Ocena porabljene energije za razsvetljavo znaša 15% od celotne porabljene električne energije.

V letu 2009 smo skladno z zahtevami zakonodaje na področju svetlobnega onesnaževanja sanirali razsvetljavo na terminalu za tekoče tovore, razsvetljavo na I. pomolu in del razsvetljave na terminalu za avtomobile.

Z ukrepi usklajevanja razsvetljave bomo tudi znižali porabo električne energije.

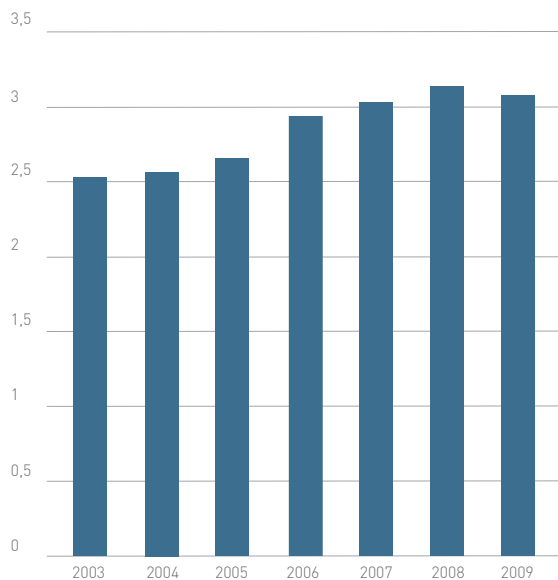
pogled naprej: naši cilji in programi v smeri nadaljnjih izboljšav

- Nameščanje svetil, ki so energetske učinkovitejša in usmerjena v tla,
- iskanje ravnovesja med zadostno osvetljenostjo po predpisih za varno delo in svetlobnim onesnaženjem.

shematski prikaz območij usklajenosti razsvetljave skladno z zahtevami zakonodaje in načrt ureditve do 2012

poraba električne energije za razsvetljavo (MWh)

7.8 varovanje morja

Od septembra 2008 na podlagi »Koncesijske pogodbe za opravljanje pristaniških dejavnosti, vodenje, razvoj in redno vzdrževanje pristaniške infrastrukture na območju koprškega tovornega pristanišča« opravljamo storitve v zvezi s preprečevanjem in odpravo posledic onesnaženja morja. Predhodno smo omenjeno dejavnost opravljali na podlagi pogodbe z Republiko Slovenijo.

Neprestano izvajamo nadzor nad pristaniškim akvatorijem. Z ekološkimi plovili, ki so v luki prisotna 24 ur na dan, večkrat dnevno opravimo obhod in po potrebi ukrepamo.

Zavedamo se, da je za uspešno opravljanje dela ključnega pomena strokovna usposobljenost kadrov. Veliko pozornosti posvečamo izobraževanju in osveščanju zaposlenih, ki so vpeti v tehnološke procese.

Uspešno ukrepanje in odprava posledic onesnaženj na morju sta brez ustrezne opreme nemogoča. Razpolagamo z delovnim čolnom OMNIA, ki je namenjen patroljiranju ter hitremu in učinkovitemu posredovanju ob izrednih dogodkih na morju, z ekološkima ploviloma (Kormoran in Galeb) ter specialnim čolnom tipa Gabbiano. Slednji imajo vso potrebno opremo za sanacijo onesnaženj manjšega obsega. Poleg plovil za varovanje morja uporabljamo tudi zaščitne plavajoče zavesе, skimerje, pivnike, disperzante in drugo opremo.

Stalno beležimo okoljske dogodke na morju in v večini primerov uspemo izslediti povzročitelje onesnaženj. Kadar gre za nanos vejevja, smeti in raznih naplavin, ki v luški akvatorij priplavajo bodisi po reki Rižani ali Badaševici, bodisi s tokom z odprtega morja, pa povzročitelja ni mogoče izslediti. V letu 2010 bomo vzpostavili nadzor z radarskim sistemom. Hitrost posredovanja je glavno merilo uspešnosti in učinkovitosti sanacij. Nobeno v luškem akvatoriju nastalo onesnaženje se ni razširilo izven tega področja. Vsa onesnaženja so bila zaznana, omejena in očiščena znotraj pristanišča.

varovanje morja

plovila za varovanje morja

pogled naprej: naši cilji in programi v smeri nadaljnjih izboljšav

- Uporaba najsodobnejših tehničnih sredstev in opreme,
- nadgradnja varnostnega načrta za obvladovanje tveganj v primerih nesreč na morju,
- raziskave na področju alternativnih vrst adsorbentov v sodelovanju s hčerinsko družbo Tehnološki okoljski center d.o.o. (TOC).

7.9 gradbena dela

Na območju pristanišča v zadnjih letih izvajamo obsežna gradbena dela (dograditev novih rezervoarskih kapacitet, podaljševanje I. in II. pomola, garažne hiše, nov vhod,...), kar lahko povzroča povečane emisije prahu ali hrupa. Cilji izboljšav tega okoljskega vidika so povezani s programi izboljšav poslovanja iz poglavja 7.1. in 7.3. S podizvajalci imamo sklenjene pogodbe, v katerih so le-ti zavezani k upoštevanju vseh predpisanih okoljskih zahtev. Pri določenih gradbenih aktivnostih pa se motečim vplivom ni mogoče izogniti - pri pilotiranju npr. zaznavamo hrup, pri stresanju gradbenega materiala iz tovornih vozil se pojavi prašenje, in podobno.

statistika okoljskih dogodkov na morju

Leto	Število zabeleženih dogodkov na morju	Število posredovanj na morju v luškem akvatoriju	Število dogodkov brez potrebe intervencije	Število onesnaženj izven področja luškega akvatorija
2007	51	39	12	0
2008	53	43	10	0
2009	32	18	14	0

slike spodaj: flora in fauna v luškem akvatoriju, 3. bazen

pogled naprej: naši cilji in programi v smeri nadaljnjih izboljšav

- Partnersko sodelovanje z izvajalci gradbenih del in nadzor teh del,
- uporaba metod, ki preprečujejo prekomerno prašenje in hrup,
- pridobivanje dovoljenj za začasno povečanje emisij prahu ali hrupa.

7.10 posegi v prostor

Posege v prostor smo na novo prepoznali in ocenili kot pomemben okoljski vidik. V preteklih letih smo zaradi hitre rasti prometa, predvsem na področju pretovora avtomobilov, potrebovali dodatne skladiščne površine. Vseh potrebnih dovoljenj v

večnadstropna garažna hiša

času, ko smo že skladiščili avtomobile, še nismo pridobili, zaradi česar omenjeni posegi niso bili skladni z zakonodajo. Kasneje smo dokumentacijo pridobili oziroma izvedli zahtevane ukrepe:

- dne 29.1.2009 smo na zemljišču s parcelno številko 920 k.o. Ankaran, za nelegalni most na zemljišču s parcelno številko 296/1 k.o. Ankaran ter postavljeno ograjo prejeli okoljevarstveno soglasje za poseg: ureditev parkirišča za osebna vozila (s potjo, ureditvijo platoja - nasutje in asfaltiranje), postavitvijo jeklene ograje in zaščitnega nasipa ter dostopne poti,
- skladno z dopisom z dne 18.12.2009 »Obrazložitev dejstev glede posredovanega dopisa prekrškov s strani MOP ARSO št. 0611-107/2008, 356-02-11-92/2005/47 z dne 25.9.2009« na parcelah št. 5837/10, 5837/12, 5837/19, 5837/21 k.o. Bertoki ne opravljamo gospodarskih ali drugih dejavnosti, kar je v skladu z Odlokom o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (Ur.l. RS št. 76/04) ter Uredbo o državnem lokacijskem načrtu za drugi tir železniške proge na odseku Divača-Koper (Ur.l. RS št. 43/2005).

V 2009 smo dokončali izgradnjo zaprte večnadstropne garaže, ki nam danes omogoča skladiščenje do 8.000 avtomobilov. S tem se je zmanjšala tudi potreba po večjih skladiščnih površinah.

Zaključili smo projekt dograditve dodatnih kapacitet za skladiščenje goriv in alkoholov in deloma podaljšali I. pomol. Omenjeni posegi imajo pridobljena vsa potrebna dovoljenja.

Vsi načrtovani posegi v prostor na območju pristanišča so predmet presoje o vplivih na okolje, ki jih izvajajo različne pooblaščenice organizacije, pregledane pa so še s strani pooblaščenih revizorjev. V kolikor je rezultat presoje potreba po dodatnih ukrepih za zmanjševanje emisij v okolje, se te dodatne ukrepe izvede, saj so pogoj za izdajo uporabnega dovoljenja. Omenjena dokumentacija je vedno tudi javno dostopna.

pogled naprej: naši cilji in programi v smeri nadaljnjih izboljšav

- Razvoj zalednih terminalov,
- trajnostni razvoj pristanišča,
- izpolnjevanje strategije podjetja o družbeno odgovornem podjetju.

8 okoljski cilji v luči trajnostnega razvoja na nivoju družbe do leta 2012

Za ustrezno prilagajanje mednarodni zakonodaji ter strategiji Luke Koper pri uvajanju »dobrih praks« v sistem ravnanja z okoljem in varstva pri delu, so v tabeli pri pomembnih okoljskih vidikih prikazani cilji ter njihova realizacija glede na prejšnje leto.

Pogl.	Cilj	Cilji do 2012	Vrednosti za pretekla leta			Cilji 2010	Stanje	Obrazložitev realizacije ciljev za leto 2009
			Leto: 2007	2008	2009			
7.1	Zmanjšati emisije celokupnega prahu na Terminalu sipki tovari	250 mg/m ² dan	/	816	1262	470		Cilj ni bil dosežen, zato je pripravljen projekt zmanjševanje prašenja na terminalu sipkih tovorov. Formirana je bila delovna skupina, ki je zadolžena za pripravo programa s ciljem uvedbe ukrepov (operativnih, tehnoloških, organizacijskih) za zmanjšanje imisij prahu pri izvajanju storitev na terminalu.
7.1	Ohraniti imisije delcev velikosti do 10 µm na celotnem luškem področju	pod 30 µg/m ³	35	33	24	30		Cilj za 2009 je bil dosežen.
7.2	Ohraniti odstotek ločeno zbranih odpadkov brez ladijskih odpadkov	nad 80%	79,8	85,9	85,8	80		Cilj za 2009 je bil dosežen in celo presežen.
7.2	Sanirati izkopani material bivše deponije odpadkov	100% sanacija	/	/	60	100		V letu 2009 smo uspešno rešili in zagotovili ustrezno ravnanje z izkopanim materialom.
7.3	Zmanjšati raven hrupa v nočnem času v smeri mesta Koper	48 dB	58	58	53	52		Cilj za 2009 je bil dosežen.
7.4	Zmanjšati porabo električne energije pri izvajanju dejavnosti pristanišča	1,30 kWh/pretovorjeno tono	1,34	1,39	1,63	1,30		Lastna poraba se je zmanjšala za 4%. Zaradi nižjega pretovora v letu 2009, pa se je povečala vrednost na 1,63 kWh/t, kar je predvsem posledica manjšega obsega pretovora. V letu 2009 smo povečali število novih hlajenih skladiščnih kapacitet na terminalu za sadje, ki se uvrščajo med večje porabnike. Z usklajevanjem javne razsvetljave pričakujemo zmanjšanje porabe elektrike.
7.4	Pridobivanje električne energije iz sončne energije in pokritje lastnih potreb	15%	/	idejna zasnova	gradbeno dovoljenje	gradbeno dovoljenje		Cilj pridobivanja električne energije iz sončne energije in delno pokritje lastnih potreb, smo zastavili na podlagi ugotovljenih možnih lokacij znotraj pristanišča. Projekt je bil začasno ustavljen zaradi gospodarske krize, izdelana pa je idejna zasnova projekta.

A large industrial ship, possibly a port terminal or offshore platform, is silhouetted against a bright sunset sky. The sun is low on the horizon, creating a strong lens flare and a shimmering reflection on the water's surface. In the foreground, a large, dark, curved pipe or structure frames the right side of the image. The overall scene is dramatic and industrial.

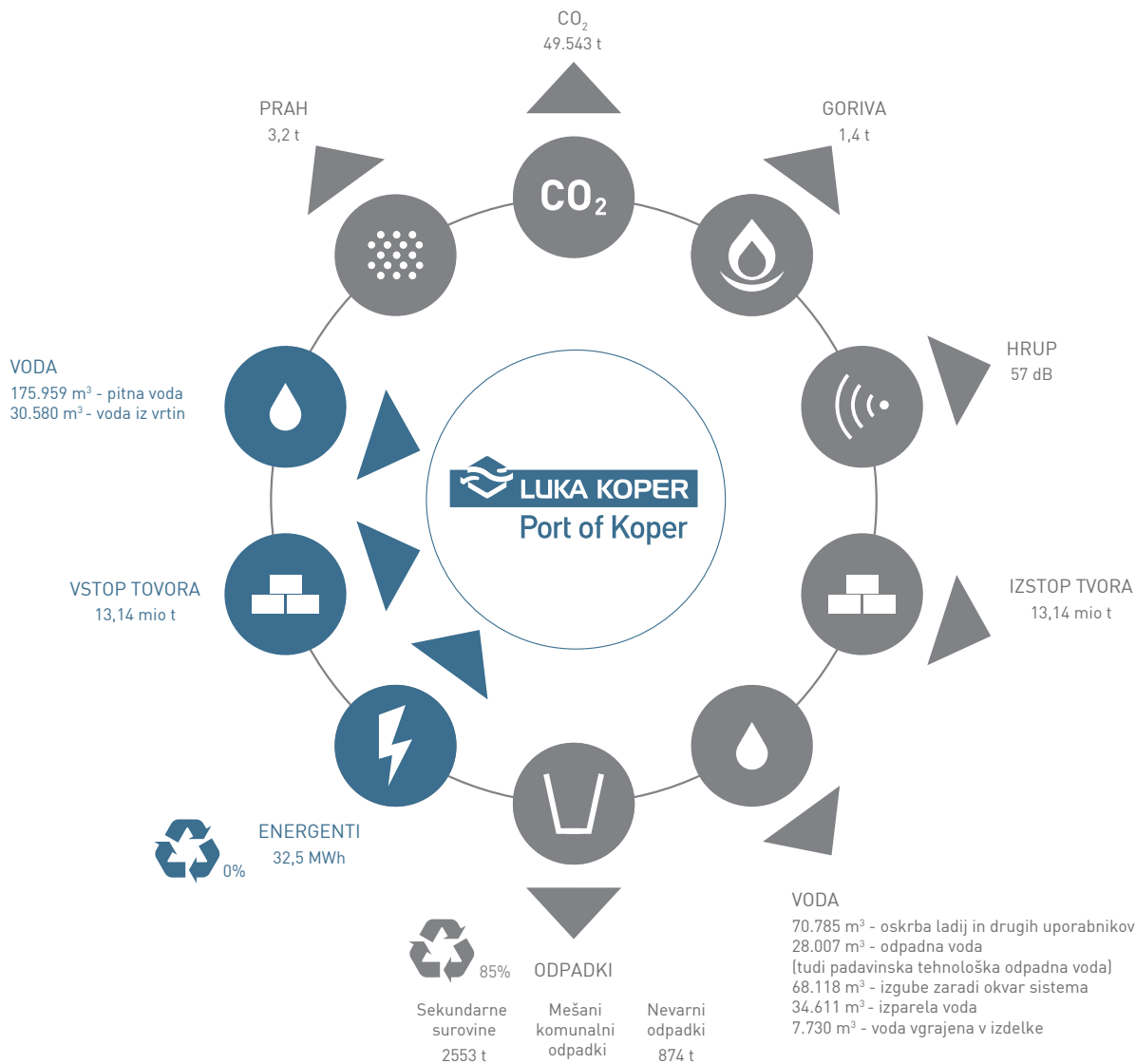
prizadevamo si postati energetska samozadostna pristanišča

Državni prostorski načrt za ureditev
pristanišča predvideva postavitev
fotovoltaičnih celic na strehe skladišč za
izkoriščanje sončne energije, delno pa
pokritje streh s travo.

Pogl.	Cilj	Cilji do 2012	Vrednosti za pretekla leta			Cilji 2010	Stanje	Obrazložitev realizacije ciljev za leto 2009
			Leto: 2007	2008	2009			
7.4	Zagotoviti energetska samozadostnost pristanišča	80%	/	/	idejna zasnova	projektna naloga		V sodelovanju z drugimi pristanišči smo kot nosilci ideje pripravili skupen projekt, v okviru katerega bomo izvedli študije možnosti uporabe sončne energije, vetrne energije, odpadkov, zelenih alq za namene energetske samozadostnosti pristanišča.
7.5	Zmanjšati porabo fosilnih pogonskih goriv pri izvajanju dejavnosti pristanišča	0,18 l / pretovorjeno tono	0,21	0,21	0,23	0,20		Absolutna poraba pogonskega goriva se je zmanjšala za 13%. Glede na nižji pretovor pa se je v letu 2009 povečala vrednost za 6,5% na 0,227 l/t. Nadaljujemo z aktivnostmi programa izboljšav. Pripravili bomo projekt zmanjševanja porabe fosilnih goriv.
7.6	Zmanjšati lastno porabo pitne vode pri izvajanju dejavnosti pristanišča	5,8 l / pretovorjeno tono	4,31	6,13	8,05	5,8		Cilj ni bil dosežen. Aktivnosti bodo usmerjene predvsem v investicije rekonstrukcije dotrajanih delov vodovodnega omrežja.
7.6	Priklp greznic in malih čistilnih naprav na javno kanalizacijsko omrežje ali zamenjava greznic s sodobnimi malimi komunalnimi čistilnimi napravami	100%	/	/	15	50		V letu 2009 smo posodobili 4 male komunalne čistilne naprave, opravili meritve kvalitete odpadne vode in potrdili skladnost z zakonodajo, s čimer smo izpolnili zastavljeni cilj. Izpust tehnološke odpadne vode iz pralnice luške mehanizacije smo priklpili na kanalizacijsko omrežje, tako da se voda še dodatno prečiščuje na centralni čistilni napravi Koper.
7.7	Uskladitev zunanje razsvetljave z namenom zmanjševanja svetlobnega onesnaženja	100%	/	/	70	80		Cilj za 2009 je bil dosežen in nadaljujemo s programom.
7.8	Izvajanje vseh storitev na področju varovanja morja na območju luškega akvatorija z lastnimi sredstvi	100% pokritje dejavnosti	/	/	100	0		Luka Koper je izpolnila cilj opremljenosti službe, ki izvaja varovanje morja na območju luškega akvatorija in je sedaj opremljena tudi za primere različit izven luškega območja. Cilj je s tem zaključen.
7.10	Posegi v prostor	0 ukrepov	/	/	/	0		Cilj je na novo zastavljen

cilj glede na prejšnje leto ni bil dosežen cilj je dosežen novo zastavljeni cilji

9 okoljska bilanca pristanišča za leto 2009

pojasnitev pojmov

ISO 22000 - Sistemi vodenja varnosti živil – Zahteve za vsako organizacijo v prehranski verigi (ISO 22000:2005)

ISO 14001 - Sistemi ravnanja z okoljem – Zahteve z navodili za uporabo (ISO 14001:2004)

ISO 9001 - Sistem vodenja kakovosti (ISO 9001:2008)

BS OHSAS 18001 - Sistem vodenja varnosti in zdravja pri delu (BH OHSAS 18001:2007)

SEVESO II - Direktiva Sveta 96/82 (t.i. SEVESO II direktiva) je določba o obvladovanju nevarnosti večjih nesreč z nevarnimi snovmi

EFQM - Evropski model poslovne odličnosti

NON GMO - Genetsko nespremenjeni organizmi

RO-RO ladja - Ladja za prevoz vozil

SHEMA EMAS - Sistem skupnosti za okoljsko ravnanje in presojo

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR
AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OKOLJE

Vojkova 1b, 1001 Ljubljana p.p. 2608
tel.: +386(0)1 478 40 00 fax.: +386(0)1 478 40 52

Na podlagi drugega odstavka 12. člena Uredbe o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 58/03, 45/04, 86/04-ZVOP-1, 138/04, 52/05, 82/05, 17/06, 76/06, 132/06, 41/07, 64/08-ZViS-F, 63/09, 69/10) in 179. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06-UPB2, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 47/09 Odl.US: U-I-54/06-32 (48/09 popr.), 8/10) izdaja Agencija Republike Slovenije za okolje

POTRDILO

O REGISTRACIJI V SISTEMU EMAS

1. Organizacija:

Luka Koper, d.d., Vojkovo nabrežje 38, 6501 Koper

2. Obseg registracije:

Lokacija:

Vojkovo nabrežje 38, Koper

Dejavnost iz standardne klasifikacije dejavnosti:

52.24 Pristaniške storitve pretovarjanja in skladiščenja blaga ter dodatne storitve na trgu

3. Registracijska številka organizacije v sistemu EMAS:

SI-00004

4. Datum vključitve v EMAS: **30.12.2010**

5. Registracija velja do: **30.12.2013**

Številka: 35400-199/2009-6
Ljubljana, 20.12.2010

dr. Silvo Žlebir
generalni direktor